

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: V. ker., Honvéd-utca 10. szám.
Kiadóhivatal: V. ker. Nádor-utca 34. szám.
Szerkesztési telefon 56-12. Kiadóhivatali telefon 54-38.
Gyártósági " 842. Nyomdai " 44-09.

Főszerkesztő: **VÉSZI JOZSEF**
Feloldó szerkesztő: **KABOS EDE**
Igazgató: **HERTZKA LOTHÁR**

Éves díj 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.,
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Viadal előtt.

(v.) A legfőbblegesebb folyamat, többnyire a legneveségesebb is, a párvialatok előtt szokásos békéltető kísérlet. A két ellenfél szikrázó szemekkel, derékig vetkőzve, éles karddal kezében áll már egymással szemközt; az orvosok kirakták sebészi műszereiket, fertőtlenítő folyadékba mártott gyapottal végigfenték a kardok pengéjét: — minden kész a lovagias viaskodásra. Ekkor előáll a legidősebb párbajsegéd, komoly ábrázatot ölt és megpróbálja a békéltetést. Hogy a párvialdalt a törvény tiltja. Hogy az ellenfél urak férfias bátorságukat a párbaj előkészületeinek végigcsinálásával már kimutatták. Hogy ez a eltökéltségük már olybá vehető, mintha meg is verkedtek volna. S hogy tehát még ebben az utolsó pillanatban is elállhatnak a viadaltól és helyesen tennék, ha a fennforgó ügyet lojális nyilatkozatokkal békés uton intéznék el. Így folyt ama bizonyos békéltető kísérlet. S mit tesz erre a két ellenfél? Vállukat vonják: — már késő, gyerünk! A békéltetés ebben a stádiumban már merő alakosság. Aki nagy képpel kínálta, maga is furesállanára, ha a felek valamelyike igazat adna neki s eldobva a kardot, valami békés nyilatkozatot motyogna el s azzal elfelhágná az egész kompániát a faképnél. Szabály: a békéltető kísérlet mindig megtörténik, de sohasem sikerül.

Nem is sikerülhet. Aki odáig vitte a dolgot, hogy fegyverrel kezében kiáll, az már csak a mérkőzés után békülhet. Ott a küzdő porondon vagy később jött meg a jobbik esze, vagy korán. Az olajág olyan kézbe való, amely győztes fegyvert forgatott vagy amelyből a fegyvert kiütötték.

Az országos nagy párbajban holnap lesz a békéltető kísérlet. Merő alakosság, amelyen túl kell esni valahogyan. Őszintén szólva, nem is kívánatos most már, hogy fogantatja legyen. A megmondásra volt idő elegendő. Tetszett volna okosan élni ezzel az idővel. Ehelyett öklök hadonászását, dühös fenyegetőzéseket, harcias allűröket, egymásnak a végletekbe kergetését és több efféle értelmetlen dolgot tapasztalt az ország. Közámulatra aztán mégis jött egy békés közvetítés. De a megtörtént hadizenet után és olyan feltételek mellett, amelyek az egyik hadviselő fél kapitulációját jelentették volna. Nem is vette komolyan a békajánlatot senki. A szándék, amely sugallotta, bizonyára jóindulatu volt, de elkésett — jutott kifejezésre. Nem most, amikor már befejezett dolog az országgyűlés feloszlata, kellett volna az ellenzék részéről, annak a nyilatkozatnak jönnie, hogy hajlandó a házszabály revíziójára, hanem akkor, amikor a huszonegyes-bizottság kiküldését javasolta a kormány. Ámde akkor az egész balmező torkaszakadtáig azt sza-

valta, hogy százszor inkább a halál, mint egyetlen betűnyi revízió, mert a házszabály az alkotmány egyetlen mentővárá s a bástyán tört legkisebb rész is az önkényuralom diadalát segítene elő. Ha akkor mondja az ellenzék, hogy megadja a revíziót a szólásszabadság épségben tartásával, ma békességben tulvolnánk mindenben. Az ország temérdek izgalomtól szabadult volna meg, a közélet békéje hosszú időre helyreállt volna s a parlament megkapta volna azt, amire a nemzetnek a legelőtöbb szüksége van: törvényhozása munkaképességének biztosítását. De az ellenzéknek taktikai érdeke azt kívánta, hogy a kormány valamely erőszakra ragadtassa magát. Ezért állott eleinte a rideg visszautasítás álláspontjára. S ezért lépett csak november 18-ika után azzal a készségiével a nyilvánosság elé, hogy a revíziót hajlandó megadni a Tisza István utódjának. Az ország figyelmét az sem kerülte ki, hogy ez a lépés sem rögtön november 18-ika után történt, hanem csakis akkor, amikor már kétségelenné vált, hogy Tisza István a koronától a feloszlataásra az engedélyt megkapta. A kalkulus — úgy látszik — az volt, hogy a feloszlataás küszöbéig elmenthet a kormányelnök, de ott a küszöbön az uralkodó el fogja ejteni. Ez a számítás persze nem válhatott be. Az erőszak tetőzése helyett a kormány azzal vetett véget a farthatatlan parlamenti

TÁRCA

AZ ORVOS.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Írta: **Maurice Level.**

— Foglaljon helyet, doktor ur s kérem, bocsássza meg, hogy elkéstem!

Az orvos egy fejmozdulattal visszautasította a felajánlott helyet.

Vézna, kieső, törékeny emberke volt. Sár-ga arcát még szomorubbannak tüntette fel bágyadt tekintetű szemé. Határozatlan színi ritka szakállá itt is, ott is látni engedő asszert börtöt. Színchagyott fekete öltönyének kifényesedett könyökei tanúi voltak a szövet hivatvány voltának. Bö öltönyében még kisebbnek látszott. Kabátjának hosszu legelő ujjai félig elfedték kezefejét, alig látszott ki valami gyermekded erőtlén ujjaiából.

— Miben lehetek szolgálatára?

Remegő, alig hallható hangon válaszolt:

— Rendőrfőnök ur, tartóztasson le.

A tisztviselő tágra nyílt szemekkel meredt rá s szólani akart. De az orvos szavába vágott:

— Igen kérem, jól hallotta; tartóztasson le!

S mintha e szavak felvillanyozták volna gyöngülő akaratát, szilárd hangon így folytatta:

— Nemde van tudomása róla, hogy két

év előtt telepedtem le itt, kerületében. Azt hiszem, mindenha megfektetem emberi s orvosi kötelemnek. A szülőkódokot nem hagytam orvosi segély nélkül. Soha sem úzérkedtem az idővel, sem a fáradsággal. Viszont amiről önnek tudomása nem lehetett, az szükös anyagi viszonyom volt. Az előzmények után ezt előre kell bocsátanom, ez talán megérteti önrel azt is, amit elmondandó vagyok.

Tizennégy éves koromban elvesztém atyámat. Egyedül maradtam anyámmal. Nehány 100 frank volt minden segélyforrásunk. Üzletbe kellett volna lépnem vagy mesterséget tanulnom, megszerzendő minden-napi kenyeriünket. De anyám mit sem akart hallani arról, hogy tanulmányaimat abbahagyjam. A középkölkökat elvégezve, nem kutattam hajlamaimat, képességeimet, orvostanhallgató lettem . . . mert orvosnak voltam a fia. Huszonöt éves koromban diplomás férfi voltam a szegény, mint a templom egere. Szép dolog is az oklevél meg a cím, ha van miből méltóan viselhesük.

Minderec dacára nem vesztém el önbizalmamat. Sikertült összekösdulnom innét is, onnét is egynehány butordarabot meg egy fél évi házbért. Ily előzmények után telepedtem le az ön kerületében.

Telve voltam ábrándokkal. Hat hónap leltávével mérsékolni kellett szép álmaimat. Főleméztettük a keservesen összekaparintott centimesoinket. S beköszöntött rém s édes anyámra a szemérmes szegények borzasztó tengődése.

Vannak foglalkozások, melyek mellett

nem szabad elűkséget szenvedni. Vagy három paciensemét csak azért vesztettem el, mert hamar küldöttem el a tiszteletdíjaimért. S nem eszelekedtettem másként, már két nap óta egy darab száraz kenyéren tengődünk, rettegve az esedékes házbérszégért. Ugy gondoltam: 100 frankkal tartozik nekem valaki. Elkérem tehát bátorítva magamat az okvetlenül bekövetkező jobb napok reményével.

Ah, igen! Hova-tovább egyetlen betegem sem volt. Néha, mikor édes anyámnak nagyobb darab kenyeret akartam juttatni, 2-3 órával később tértem haza. Visszautasítam részemot, azon ürügy alatt, hogy kártáramu egyikével cbedeltem. Az adósságok mindinkább növekedtek, szaporodtak. Az öngyilkosság eszméje kezdő keresztetni agyamat. Néha azonban nem rendelkeztem hatással sem, hogy az öngyilkosságomhoz okvetlenül szükséges szent beszerzhessem.

Az erőnek, a bátorságnak is megvannak a határmegei, melyeket átléptem egy éjjelen, midőn esőngtetek az ajtómon. Csak kezdő orvos értheti meg azt az örömet, amelyvel a csengő hívó hangjára ágyamból kinyugottam.

Selbten felöltözököttem s rohantam betegemhez. Körülötte volt a felcserge, két gyermek s a nevelő. Olyanok voltak, mint az örültek. A betegnek hirtelen iszonyu göresei támadtak, oszlott s hányt. A diagnóziást könnyven állapítam meg: vakbélgyulladás volt s ezt közöltem is a feleségével.

— Műtétet kell véghezvinni rajta?

— Az eset oly súlyosnak, oly gyors kimene-

helyzetnek, hogy a választók döntése alá bocsátja a vitás kérdést. S ezt az ítéletet feltétlenül provokálni kész, akár keresztül bocsátja az ellenzék az indemnitást, akár nem.

A dolog most odajutott, ahová szükségszerűen jutnia kellett. Az ugrai levél megjelenése után a kisebbség padjairól kérdést intéztek a kormányhoz, gondol-e a feloszlásra. A felelet az volt: ez tisztán az uraktól függ. Ezt a világos beszédet akkor gunyos habotával fogadták. S a kacaj felcsendült mindmégannyiszor, valahányszor a jobboldalról a nemzet ítéletének provokálását emlegették. Az ellenzéknek valóságos rögeszméje volt, hogy Tisza István sohasem fog a választásokra felhatalmazást kapni. Mikor aztán, amit lehetetlennek tartottak, mégis valószínűvé kezdett válni, akkor szaladtak fűhöz-fához: felirattal fordultak a koronához, segítségül hívták a főrendiházat, fenyegetőztek a bírói hatalom igénybevételével. S mindennek a tetejébe fennen hirdették azt a közjogi furcaságot, hogy aminek az orvoslását megpróbálták a királynál, a főrendeknél és a bíróságnál, azt csupán az urnák elé hívott nemzetnek nincs joga eldönteni. A népszuverenitás iránt való tisztelet e különös megnyilatkozásaitól méltán hökkent meg a közvélemény. S a meghökkenésnek ámulattá kellett fokozódnia, amikor az utolsó percben még a házszabályrevíziót is főajánlották az ellenzék részéről, csak-hogy ne kelljen a választóközönség ítélszéke elé járulni.

Ilyen előzmények után ül holnap össze a képviselőház nyilván utolsó ülésére. A helyzet na csakugyan az, mint párviadaloknál közvetlenül a harc kezdete előtt. Ha lesz békéltető kísérlet, akkor sem lehet sikere. Békés megoldásról lehetett volna szó a vita legelső fázisaiban, lehet esetleg ismét szó róla a nemzeti akarat megnyilatkozása után az

új országgyűlés elején. De az adott helyzetben a mérkőzés immár elkerülhetetlen.

Nem is kívánatos, hogy komoly részről komoly próbálkozás történjen a békés megoldásra, mert legjobb esetben is csak olyan várakozásokat keltethetne, melyeknek legkisebb része sem mehetne teljesebbé. A parlament már csak félmegoldásokat hozhatna, amik átsegíthetnének a pillanat nehézségein, de magát a fővises kérdést minden tüskéjével együtt bennhagynák a törvényhozás eleven testében. Ma már egyedül a választóközönség az, amely igazságot tehet a dologban. Az alkotmányosan megszervezett közvéleménynek kell megmondania, a parlamenti kisebbség jogait összhangzásba akarja-e hozni a közélet bekéjéhez s a törvényhozás állandó munkaképességéhez fűződő nagy nemzeti érdekek: igen vagy nem? Az ítélet előtt meg kell majd mindenik félnek hajolnia. Ha úgy szól az ítélet, hogy a nemzet az obstrukció korlátlan szabadságához jobban ragaszkodik, mint a parlamentarizmus alapelveihez, akkor hiába kapaszkodik bársony zsöllébe a kormány, el kell mégis pusztulnia. Am ha a nemzet ítélete, úgy találja szólni, hogy az alkotmány lényegét még a tanácskozási jog alakításainak csorbításával is meg kell menteni, akkor az obstrukció érinthetlenségének dogmája le fog törni, akármilyen elszánt küzdelemre vértéződjön fel az új képviselőház ellenzéke. A sors kezében immár a kehely és benne zörög az elvetendő kocka.

Hatra fordul-e vagy vakra annak a jó ister a tudója. De akármire fordul, csak forduljon már valamerre, mert ebből az öldöklő bizonytalanságból az ország közéletének ki kell lábolnia.

BELFOLO

As örökösödési eljárás egyszerűsítése. A belügyminiszter körrendeletben ügyelmezteti az árvaszökeket, hogy mindazok a kérdések, amelyek nem tartoznak ezrosan az örökösödési eljárás keretébe, úgy rendezendők, hogy ezzel a hagyaték bírói átadása ne késleltessék. Ennek a körrendeletnek okairól a következőket jelentik:

A járásbírószök által az igazságügyminiszterhez felteljesztett s a belügyminiszterrel is közölt jelentések szerint az árvaszökek örökösödési ügyekben a hagyatékí iratokat rendszerint késedelmesen küldik az illetékes hagyatékí bíróságokhoz. A késedelmek az okozza, hogy az örökösödési ügyeknek véghatározattal való ellátását a vételárak kifizetésének vagy egyéb, az örökösödési eljárás keretébe szorosa nem tartozó kikötések teljesítésétől teszi függövé. Az árvaszökek késedelmes eljárásának legjobb ügyben az az oka, hogy az árvaszök egyes olyan mellékérdések rendezése végett tartják vissza néha éven át az iratokat, mely kérdések az örökösödési eljárással szoros összefüggésben nincsenek és a hagyaték bírói átadása után is rendezhetők volna. Ilyen és pedig leggyakrabban előforduló kérdés a vételár befizetése, amikor tudniillik az örökösödési eljárás során a hagyatékhoz tartozó valamely ingatlan eladatik, holott az árvaszök a hagyatékí iratok kapcsán bemutatott adásvételi szerződéseket és a hagyaték-tárgyaló jegyzőkönyvekben foglalt megállapodásokat — amennyiben egyéb akadály fenn nem forog — a vételár befizetésére való tekintet nélkül azonnal jóváhagyhatná és az iratokat a hagyatékí bíróságok haladéktalanul áttehetné, a még be nem folyt vételár biztosítása iránt pedig zálogjogi bekebelezés által intézkedhetnék. E mellékérdések tárgyában az árvaszökek által követett hasonló késedelmes eljárás miatt pedig az örökösödési ügyben érdekeit nagykörű jelentékeny joghátrányt szenvedhetnek, amennyiben feleslegesen s mindaddig vární kénytelenek, amíg az ügy az árvaszöknél a kiskorokra nézve a mellékérdések szempontjából is rendeztetik. Ezen a helyzeten akar segíteni a miniszter körrendelete.

A német kereskedelmi szerződés. Bécsből jelentí tudósítónk, hogy a karácsonyi szünetek alatt a német kereskedelmi szerződéses tárgyalások teljesen szünetelnek, mint hogy s megőbizottak is ünnepek. Most azonban előkészületeket tesznek, hogy a

teljének tetszett, hogy a szabály ellenére nem vártam be a krízist s így válaszoltam:

— Igen.

Az aszony remegve kérdö: mikor?

— Minél előbb . . . holnap reggel.

Eddig szabályszerűen jártam el. Később azonban nem gondolhattam a műtét szóra anélkül, hogy árnyékát ne követett volna egy gondolat.

A szoba, melyet eddig figyelmen kívül hagytam, pazar fényvüzéssel volt berendezve.

Orvosi gyakorlatom ideje alatt először hívtak ilyen elegáns milieube. Jobbik érzésem folyton sarkalt arra, hogy kimondjam:

— Hozzászának sebész!

Nem voltam képes kimondani. Egy belső hang így szólt:

— Te kishitü te, másnak akarod-e juttatni ezt a nem remélt szerenését? Akarod, hogy gazdag orvostanárt hívjanak, akit te nem is ösmersz s annak fizessenek 25—30 louis, akinek ugy sinez szükségé rá? Neked, te szerenosedén fráter 10 frankot küldenek az éjjel eszközölt látogatásért. Végezd a műtétet magad!

Ekként kilöködött, vitakozott a rosszabik lelkiismeretem azzal a félelmetesen parancsóló hanggal.

— De ha nem értek hozzá . . . akkor megölöm . . . ehhez nincs jogom . . .

A hang gunyosan kacagott:

— Nincsen jogod? Nem adtak-e oklevelet? Mire jó az? Nem fejti-e ki világosan, hogy feljogosítlak erre s arra? Szabad rendelkezere jogosít minden idevágó dologban. Csak a lelkiismeretednek tartozol felelősséggel, most

meg éppen ö kiáltja: Menj! Eredj! A kenyér! Két napja nem ettél! Öreg édes anyád éhen hal . . . Tizenöt nap mulva házigazdád kilakoltat.

S ez a rettenetes hang végre is megszökölt ajkamon.

— Holnap reggel műtétet végzek a betegem!

Remegve ejtettem ki e szavakat. Ha a család a lecsökélyebb ellenvetéssel él, visszavonulok. Tovább megyek. Keservesen kívántam: bár hivatásnak tanárt. De nem szóltak semmit, bizalmat gerjesztettem bennük. Rám bízták magukat. Hazatérve, fejemet mindkét tenyerembe hajtóm, folyton ismételve: meg kell bolondulnom! Ez büncselekmény! Alig tudsz boncolni s azzal biztatod magad, hogy jogod van késéll vajkálni az eleven testben! . . . Nem! . . . Nem! . . . Pénzért nem lehet, nem szabad ilyesmit megtenned. De a hatalmába kerített belső hang folytatta megvető kijelentéseit:

— Balga . . . Gyáva . . . Kishitü! . . .

Igy járta az egész éjszaka s hajnalhasadtával a csábítás már behalózta szívetem s eszemet.

— Az ördögbe is! Már csakugyan nagyon buta volnék! Nincs-e jogom hozzá? Hát a kutyabőr mire való? Igenis van jogom hozzá! Igenis van!

Lázasan lapozgattam könyvemben, mint a lusta jelölt, akit a vizsga előtt egy órával száll meg a buzgalm. Faltam a betűket. A szavak gyorsan egymástán tüncöztek el szemem elől, mint a robozó vasuton ülő utas szeméi elől a vidék . . . Hogy tünték el az ábrák

s a feliratok! Nyolc óra tájt magamhoz vettem megmaradt műszereimet, amelyek még nem voltak eladva, sem elzlogosítva: egy néhány csipesz, fogó, műtőkés s utnak indultam. Utba ejtettem egy orvostanhallgató barátom lakását, s magammal vittem a narkotizáláshoz s így nyitottam be betegemhez.

Az előkészületek megtétele alatt sikerült egy kis hidegvért magamra erőszakolnom. Elrendeztem a műtőasztalt . . . Viaszkészítés után tettem az asztalra. Műszereimet fertőtlenítettem, úgy ahogy, bár az igazat megvallva, kissé hosszadalmasan, hogy minél inkább késleltessék a műtét döntő pillanatát. Végre belefogtam.

Az első vágás után minden forogni kezdett velem. Idegesesó tett egy ütőér, melyet nem tudtam a csipetével megfogni. Minden, ami olyan egyszerűnek, simának tűnik fel, ha más csinálja, borzasztó nehéznek bizonyul, ha magunknak kell véghezvinnünk. Vágtam s szurtam anélkül, hogy számot tudtam volna adni eszeledeteimről. Mikor kezem a mélyedésbe hatolt, tökéletesen elvesztettem a fejemet, pedig egy kis hidegvérrel rendszeren végére jártam volna a dolognak. De a lelkifurdalás . . . az erkölcsi kötelesség réme . . . a félelem . . . a rut félelem elvéték megfontoló higgadtságomat. Egy órai hiábavaló erőlködés, tapogatózás után semmit sem végezve, bevarrtam az üregöt, meg akartam menteni magamat. Megsokszoroztam az öltéseket, hogy jobban takarják el gaztettemet.

Miön a beteget visszahelyeztem ágyába, felesége borítékot adott át. Ezer frank volt benne: utolsó örööm . . . az első és az utolsó. Nem hagyott többé nyugodni a vád, a

helyzetét tisztázzák, mely célra előreláthatólag miniszteri értekezletet hívnak össze. (Hogy mikor és hol lesz a konferencia, még nem állapították meg, de valószínű, hogy holnap vagy holnapután Budapesten fogják megtartani. — *Berlinből* távíratok, hogy az osztrák és magyar megbízottak újból odaérkezésének napját még nem tudják, de német részről mindenesetre a tárgyalások gyors folytatását kívánják, minthogy január 10-én a birodalmi gyűlés ismét összeül, tehát akkorára a kereskedelmi szerződés elintézése a legnagyobb mértékben kívánatos. Az ipari vámsokra vonatkozólag állanak ugyan még fenn differenciák, de a főnehézség az állategészségügyi intézményről van. Ennek a megoldására most formulát keresnek.

A városok fogyasztási adó-váltása. Az utóbbi főbb egyes hírlapok azt írják, hogy a városok és községek fogyasztási adó természetű jövedelmeinek ideiglenes rendezéséről szóló 1890. és 1901. évi törvények hatályának megszűnése folytán a városoknak fogyasztási adópótlékok szedéséhez való joga szintén megszűnik. Illetékes helyről hangsúlyozzák, hogy a városoknak ezt a jogát a főnobb megjelent törvények egyáltalán nem érintették és így a törvények hatályának a megszűnése ezen a jogon szintén nem változtat.

Ezek a törvények csak bizonyos korlátokat szabtak ennek a jognak gyakorlása elé, így megjelölték a tárgyakat, amelyekre adópótlékok vehetők és megállapították azt a határt, ameddig ezek a pótlékok emelkedhetnek. Minthogy a törvények hatálya 1904 végén megszűnik, a törvényhatósági és rendezett tanácsú városok szabályrendeletei, amelyek a pótlékok szedése, ellenőrzése és kezelése iránt az önkormányzat törvényes hatásköréből folyólag alkottattak, a kormányhatóság által annak idején csak a folyó év végéig terjedő hatállyal hagyatták jóvá. Nem lévén kilátás arra, hogy a már idézett törvények hatályának újabb meghosszabbítása iránt előkészített törvényjavaslat még ebben az évben tárgyalászik, a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértéssel a hónap 21-én kibocsátott körrendeletével intézkedett, hogy a fentebb leírt szabályrendeletek további intézkedéseik hatályban maradjanak, ha ezek az illető város a szabályrendelet megváltoztatását vagy megszüntetését jogerős határozattal ki nem eszabálja. Ezzel az intézkedéssel mód van adva arra, hogy az eddigi pótlékszedés terén és így a városok háztartásában a folyósság megőrvessék.

lelkifurdalás. Az a hang, amely éjjel rendelkeztem velem, most hallgatót. Most már tudom, hogy az a hang nem volt a lelkiismeretem, aminek nevezte magát. Bünyös tolvaj volt, aki a lelkiismeret nevét vette fel, hogy közelebb férközhessen hozzám.

Most, hogy bajban vagyok, eserben hagyott, meghátrált gyáván, megugrott, mint a tolvaj.

Betegem még két napig élt, ezt a két napot mondhatatlan kín és rettegés között töltöttem el. Megnyelhettem óráról-órára gázettentű következményeit. Igen, láttam szívós ellentállást, kiátkozást a halállal; jól végezt a műtét megmenthette volna az életnek.

Mikor mindennek vége volt, a szegény emberek még egy gáneselő szóval sem illettek. Ha tudták volna! . . .

De én nem bírom tovább . . . Az az ezer frank égeti az ujjaimat. Nem kell nekem . . . Ugy-e megéri . . . fogja . . . itt van! . . .

Hiába biztatom magam azzal, hogy a törvény nem tehet ellenem semmit, mert jogomban áll az operálás. Én tudom, hogy gonosztevő vagyok. S azok, akik öt évi tanulás után csak kurzuslót tudtak belőlem faragni s tudatlanságom megoltalmazására hazug oklevelet adtak, szintén gonosztevők . . . S ha nincs ellenem sem ellenem, sem ellenük, csinálni kell egyet! . . . Engem pedig le kell tartóztatnia! . . . Számítva, öntudattal öltöm! Nem tudok több szabadon élni. Tartóztatni kell, uram! . . .

Az utolsó ülés.

Budapest, december 27.

A képviselőház déli tizenkét órakor, a főrendiház délután négy órakor ülést fog tartani.

A mindig éber reménykedésnek ez az utolsó számszáma, amelybe még kapaszkodhatik. Ha valami történni akar, annak holnap kell megtörténnie. Mert ha a Ház holnap elnapolja magát, akkor aztán később, a jobbra való fordulhat ebben az esztendőben nem talál alkalmat, ahol bekövetkezzék a exlexben kellene megszületnie. Természetes tehát, hogy az optimisták várnak valamit a holnapi naptól. Holott igazán semmi, de semmi alapjuk sincs a jobbnak remélésére, legfőkébb a józan ész s a komoly szükség, ami azonban ilyen felfordult világban vajmi keveset számít. Az álláspontok olyan páratlanul ellenségesen vannak egymásnak szegződve, a táborok olyan gyűlölettel néznek farkasszemet egymással, az ellentétek személyi éle annyira kergetül ütközött, a politikai taktikán, hogy itt még csak valami esuda teremhetne léhét és rendet. Ilyen csudák még minden obstrukciónál jelentkeztek, de most esuda se lesz. Semmi se lesz, csak választás. Az lesz, egészen bizonyosan.

A karácsonyi ünnepök ma már visszatértek a fővárosba és újból tanácskoztak. A pártkörök ismét megtek. Nagy volt az élénkség a szabadelvű pártkörben, pedig gróf Tisza István miniszterelnök csak holnap reggel érkezik vissza a fővárosba. Nagy volt az élénkség a szövetkezett ellenzék táborában is, ahol a vezérek már teljes számmal megjelentek, sőt ma már abban is megállapodtak, hogy amennyiben a miniszterelnök a holnapi ülésben még egy fölhívással fordulna az ellenzékhez, a szövetkezett pártok nevében az indeminítés megadását gróf Apponyi Albert fogja megtagadni. De ez a nagy élénkség itt is, ott is a választásoknak szól már. Jelöltökül henneg a szabadelvűpárt, jelöltekkel népes az ellenzék tábor. Mindenki jelölt, aki lélegzik, s nincs már aktuális témája más, mint a választás. Erről beszél, erről tanácskozik, erről veszel-edik mindenki s mindkét táborban beszámolókat mondanak és suttognak a kerületekben tapasztalt hangulatokról. A Dorótya-utóban azt mondják, hogy az ország hangulata a szabadelvűpárt mellett van, az ellenzék tanyán úgy tudják, hogy a nemzet az ellenzék harcait nézi jó szemmel. Biztatják az emberek magukat és másokat, de azért egészen bizonyos, hogy a közvéleménnyel egészen tisztában egyik párt sincsen s éppen azért alig várják, hogy a parlament kapui bezáruljanak s mindenki kieselhessen kerületébe, ahol ezental kezdődik csak az igazi nagy munka.

Azok a mozgalmak, melyekről már most érkezik hír, még nem egészen komolyak. Ezek csak tapogatózások. De annyiől már ezek is érdekesek, hogy a szövetkezett ellenzék nehéz helyzetét nyilvánvalóvá tessék, mert hogy melyik kerületben melyik iránylat jelöltjének lehetnek jobb kilátásai, aziránt schogysem tudnak egymás közt megállapodni s a surlódások a kerületekben és a jelölő bizottságban máris megkezdődtek. Hogy mi lesz majd később, azt bizony nem nehéz kitalálni . . .

A szabadelvűpártból.

Gróf Tisza István miniszterelnök a mai napot Kolozsvárról töltötte, ahol többek között látogatást tett elhunyt barátjának, báró Wasselenyi Bélának özvegyénél is. A miniszterelnök egész napon át Kolozsvárról marad e csak holnap reggel érkezik Budapestre.

A szabadelvűpárt ennélfogva ma este nem is tartotta meg értekezletét.

De a pártkörben annyian jelentek meg, mintha értekezletre gyűltek volna. A miniszterek közül is megjelentek: Hieronymi Károly, Berzevich Albert, Nyíri Sándor és Plósz Sándor. A miniszterek elvezültek az egyes csoportokban s azokról a különböző híresztelésekről beszélgettek, melyeket ellenzéki oldalról a holnapi ülés eshatóságáról terjesztenek. A párt felfogása szerint holnap egészen rövid ülés lesz s hogy semmi rendkívüli nem várnak, az már abból is kitetszik, hogy a miniszterelnök csak holnap reggelre tér vissza Budapestre.

Ma már számos jelölt tolongott a pártkörben. Ezekkel Sándor János államtitkár, báró Vojnits István és Daniel Gábor tanácskozott. A pártba újabban gróf Pálffy Sándor és báró Csávosy Gyula nagybirtokosok léptek be.

A szövetkezett ellenzék.

A szövetkezett ellenzék vezető bizottsága délelőtt is, este is ülésezett. Mindkét ülésen a jelölésről foglalkozott. A bizottság esti ülésén Károlyi István gróf is megjelent. A vezető bizottság tagjai közül a következők vettek részt az ülésen: Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf, Bánffy Dezso báró, Zichy Aladár gróf, Polányi Géza, Vázyonyi Vilmos, Gulner Gyula, Szederkényi Nándor, Molnár János, Eötvös Károly, Balthányi Tivadár gróf, Justh Gyula, Tóth János Sággy Gyula Barabás Béla és Hock János.

Este hét órakor a szövetkezett ellenzék együttes ülést is tartott.

Kossuth Ferenc megnyitván az értekezletet, bejelenté, hogy a mai ülés egyetlen tárgya határozathozatal, hogy a szövetkezett ellenzék a holnapi ülésen miként akar eljárni. Minden jel arra mutat, hogy a kormány újabb törvénytérítést akar elkövetni, azáltal, hogy a választást exlexben tényleg elrendeli. Valószínű, hogy a kormányelnök holnap újból felhívást intéz aziránt, hogy a képviselőház engedje át az indeminítés abból a célból, hogy a választást kiirathassa és az ország költségvetési törvényen kívüli állapotba ne jusson. Indítványozza, hogy a szövetkezett ellenzék kérje fel Apponyi Albert gróft, hogy az elhangzó miniszterelnöki beszédre a szövetkezett ellenzék részéről a választást megadja. (Élénk helyeslés.)

Apponyi Albert gróf a megbízást elfogadja, hangsúlyozza, hogy az indeminítés megadása a választások elrendelése céljából más körülmények közt alkotmányos kötelesség volna, de tekintve azt, hogy a kormányelnök már eleve bejelentette azon szándékát, hogy az így összehívandó országgyűlésen az ugynevezett lex-Danieli alkalmazni és ezáltal a jogrend megsértését állandósítani akarja, ezáltal példomszerűbb alkotmányos kötelesség a kormánytól a kormányhoz minden eszközzel megtagadni. (Élénk helyeslés és ójazás.) Egyuttal kijelenti azt is, hogy beszéletem ki fog terjeszkedni az exlexben eszközöndő választás törvénytelenségére és ennek előrelátható hátrányos következményeire. (Élénk ójazás, helyeslés. Felkiáltások: Mondja el az utolsó árt ülést tartott beszédjét!)

Kossuth Ferenc elnök indítványozza, hogy a szövetkezett ellenzék holnap 10 órakor az Újpart helyiségében gyűlekezzen és onnan testületileg vonuljon a képviselőházba.

Ezt a szövetkezett ellenzék el is határozta. Az értekezlet után a szövetkezett ellenzék tagjai azt az eshatóséget vitatták meg, ha Perczel Dezso holnap a képviselőházi ülésen netalán elnökölne és egyértelműen anillettel döntöttek, hogy ezt ha kell és szükséges, karhatalommal is megfogadják eladalmazni.

A disszidensek.

Gróf Andrássy Gyula elnöklete alatt a disszidensek a Nemzeti Kaszinóban tartották az este az ünnepük után első értekezletüket.

Ott is arról folyt a tanácskozás, hogy milyen álláspontra helyezkedjenek a holnapi ülésben. Elhatározták, hogy amennyiben a miniszterelnök megismételné felhívását az indeminítés megadása dolgában, akkor gróf Andrássy Gyula fejté ki a disszidensek álláspontját. Előadja most már nyílt színen a békés kibontakozásnak főbbjeleit, a választási reform és a házszabályrevízió közötti junktim alap-

Ján és megtagadja az indemnitást abban az esetben, ha Tisza István az általa ajánlott befelőléseket utoljára visszautasítaná.

A disszidensek szerint nincs kizárva, hogy a miniszterelnök holnap még nem napoltatja el a Házát és ebben az esetben a fölszólalásokra csak csütörtökön kerül sor.

Választási mozgalom.

A főváros II. kerületében, mint a P. É. jelenti, a kormánypártnak sikerült a Darányi-pártot több befolyásos választó elhódításával megbolygatni s most már a szabadelvűpárt jelöltjével szemben csak Lendl Adólf veszi fel a küzdelmet. — A III. kerületben a legújabb hírek szerint Vészi Józseffel szemben Schubert Sándor fővárosi bizottsági tag s az öbudai Demokratákör társelnöke lép fel Bánffy-párti programmal.

Az alsó-dabaszi kerületben függetlenségi és 48-as programmal dr. Keller István fővárosi ügyvéd veszi fel a küzdelmet Halász Zsigmond kormánypárti jelölttel szemben, Keller Istvánt a szívedkezett ellenzék támogatja.

A csakovai kerületben gróf Zichy Vladimirt léptetik fel Apponyi-párti programmal.

Az edelényi kerületben Rogályi Béla szabadelvűpárti az egyetlen jelölt.

Püspökben a szabadelvűpárt jelöltje Kenedi Géza, akinek gróf Bathányi Lajossal kell megküzdenie.

Gyöngyöspátán a szabadelvűpárti Biró Lajos ugropárti ellenjelöltet kap, valószínűleg Török Kálmán plébánost.

A görögdi kerület szabadelvűpártja dr. Szabó Gyula miskolci ügyvédet lépteti fel az Ugropárti Várady Károly ellen.

A Híptószentmiklósi kerületben a szabadelvűpárt Plathy Mihályt lépteti föl a nemzetiségi Ruzsák Jánossal szemben.

Magyaróvárról gróf Wenckheim László szabadelvűpárti programmal lép fel az apponyista Günther Antal ellen.

Mezőkeresztesen Botlik József főszolgabírójt jelöltö a szabadelvűpárt a függetlenségi Kubik Bélával szemben.

Nagyváradról táviratozzák: Tegnap délben beszámolót tartott az édesdi kerület ország. képviselője, Telegi József Élesden. Telegi nagy tevékenység mellett választ a lefolyt három év történetét. Ezután Veres István ev. ref. lelkész köszönetet mondott a képviselőnek fáradozásaiért. Este 300 terítékű banket volt, a melyen elhatározták, hogy Tisza István gróf miniszterelnököt táviratilag üdvözlők. A banketten néhány 48-as párti választó is jelen volt, akik kijelentették, hogy a koalíciót nem helyeslik.

Nagyfügeden a szabadelvűpárti Baumgarten Nándor áll szemben az ugropárti Hellebronn Gézával.

Pécsett a szabadelvűpárt Aiding Jánost, a kerületnek egyizbenmár volt képviselőjét jelöli.

Rozsnyón ma délelőtt számos szabadelvű választó részvételével megalakult a rozsnyói szabadelvűpárt. Negyventagó végrehajtó-bizottságot választottak, amely a kerületi pártszervezést folytatja. Tisza István gróf miniszterelnökéhez a következő táviratot küldötték: A rozsnyói szabadelvűpárt mai napon megalakulván, tisztelettel üdvözlő nagyméltóságodat, kinek a törvényhozás munkaképességének helyreállítására s ezáltal az 1848-iki parlament alkotmány megmentésére irányuló hazafias működése iránt teljes bizalmat nyilvánítja. Dr. Markó Sándor pártelnök, Komoróczy Miklós pártjegyző.

Székesfehérvárról mint nekünk táviratozzák, a szabadelvűpárt Haerank József polgármestert jelölte gróf Zichy Jenővel szemben.

A sziráki kerületben Sréter Alfrédöt jelöli a szabadelvűpárt. Ellenjelöltje Szentgyörgyi Miklós kiskéri földbirtokos lesz.

Szentesben báró Solymossy Jenő kisteremnei földbirtokos a szabadelvűpárt jelöltje. A nemzetipárt megint Pintér Sándort lépteti fel.

Tasnádán Szemere Miklós nem is lép fel újra. A szabadelvűpárt helyette Czeli Vilmosot lépteti fel, míg dr. Kósa ügyvéd függetlenségi programmal lép föl.

Temesvárról — mint onnan táviratozzák — a karácsonyi ünnepek alatt az ellenzék különböző

árnyalatainak vezetői értekezletet tartottak és elhatározták, hogy Darányi Ignácot, a volt földmívelésügyi minisztert kéri fel a jelöltség elfogadására. A kerület jelenlegi képviselője gróf Kluen-Héderváry Károly.

Udvarhelyen Ugron János mostani képviselő mellett egységesen tömörül a kerületi szabadelvűpártja. Az ellenzék most keres elene alkalmas jelöltet.

Zilahon Zsilinszy Mihály közoktatásügyi államtitkár lép fel Lengyel Zoltánnal szemben, aki viszont Nagy-Károlyban veszi fel a harcot gróf Károlyi György ellen.

Hat óra alatt szállit a Viktória zászlógyár (közponi iroda Budapest, VI., Andrássy-ut 1. sz.) minden mennyiségű választási zászlókat és jelvényeket.

KÜLFÖLD

A cár reformprogramja.

Budapest, december 27.

A cár megszólalt és beszéde szétfoszlatja az orosz nép reményességének utolsó szálait is. Miután a belügyminiszter a reformigéretet homályos kétértelmű szavaival a sajtóközszóra szelidebb kezelésével, a szemszítő-képviselők egybehívásával magasra csigázta a nép várakozásait és felélesztette a rég elnémult vágyakat, a cár ma rendeletben adja tudtára a szónátusnak, hogy mindez álom és ábránd volt és hogy a fennálló államformának, az autokrata uralomnak változatlanul s rendíthetetlenül fen kell maradnia. Az autokrata uralomnak, amelyről a kormány magyarázó kommuniquéje azt jelenti, hogy megfelel az orosz nép akaratának és kívánságának és csak egy törvényellenes agitáció keresi annak a látszatnak keltését, mintha a nemzet kívánná az államrend megváltoztatását és ezért felszólítja a kommuniqué a sajtót, nyugtassa meg a közvéleményt, utasítja a vidéki és városi testületeket, hogy hatáskörük korlátai közt maradjanak és megfenyegeti őket az állami törvények szigorával, miként az állam minden közeget, akik az abszolutizmus szolgálatában megtagadják a feltétlen engedelmességet.

De míg a cár hosszú szavakkal visszautasítja a hatalmas népmozgalmat, ugyanakkor innepélyesen el kell ismernie mély jogosságát: egy nagy, kimerítő reformprogramban, amely az évek és évtizedek óta támasztott követelések egy részének teljesítését ígéri siralmas csonkasággal. Az autokrata uralkodó, aki a bürokrácia mindenhatósága által lett azzá, megengedi íme, hogy ez a mindenhatóság jogtalan önkényesé fajult és megígéri a közigazgatás reformját, amely biztosítaná az egységes védelmet a hatóságok tulka-púai ellen, amely megóvjá a polgárok egyenjogúságát a bíróság előtt s a bíróságok függetlenségét. A munkásmozgalom, amely a forradalmi megnyilvánulás legnagyobb ereje, a „munkások sorsának védelme” és az „állami munkásbiztosítás”-nak az ígéréssel akarják megnyugtanni. A szektáknak, a nem ortodox keresztényeknek s a zsidóknak „felekezeti” türelmességet ígérnek és a szabadságukat korlátozó rendeletek haladéktalan visszavonását. A külföldiek jogát új alapra helyezik, a sajtót pedig megszabadítják nyomozás korlátaitól és új, törvényes alapokat teremtenek működése számára. Csupa olyan reform, amely alapos átalakulást jelent, ha olyan alakban valósul meg, amilyenben a rendelet kilátásba helyezi.

Az abszolutizmust azonban ennél a reformnál is meg akarják őrizni: a nép megbízottait nem hallgatják meg egy kérdésben sem, és minden ügyben a minisztertanács dolga lesz a császárnak javaslatot tenni, aki fölötté dönt. A reformnak ez a módja nem sok bizalmat kelt a nép körében és épp oly kevésbé fogja a cárnak azt a reményét teljesíteni, hogy megnyugtaton hasson a nép körében és továbbra is megerősítse a mindenható autokrácia uralmát.

A cár rendelete.

Pétervár, december 27.

A cár a következő rendeletet intézte a szenátushoz az államrend tökéletesítésére vonatkozó tervezet dolgában:

Koronás elődeink hagyománya szerint szakadatlanul az Istentől ránk bízott birodalom javán gondoskodva, a kormányzás földalutának tartjuk a birodalmi alaptörvények megingathatatlanságának folytonos őrségével odahatni hogy fáradságtalanul gondoskodjunk az ország szükségleteiről, miközben az orosz nép igényeinek valóban megfelelőket meg kell különböztetni az ideiglenes körülmények behatása alatt álló irányoktól. Ha változtatás szükségessége éretnek bizonyul, akkor szükségesnek tartjuk annak létesítését akkor is, ha az illető módosítás a törvényhozás lényeges újítását kívánja. Nem kételkedünk abban, hogy az ilyen vállalkozás alattvalóink jó érzésű részének részvételével fog találkozni, a lakosság ama részének részvételével, melynek érdekében van, hogy a haza igazi fölvirágzását az állami rend támogatásában és a lakosság mindennapi szükségleteinek kielégítésében keresse. Gondoskodásunk legfőbb tárgya az, hogy miképp szabályozható lakosságunk legnagyobb részének, a parasztságnak életfeltartása. Ez az ügy utasításunk szerint már tárgyalás és tanácskozás tárgya. A belügyminisztérium részletes munkásságával egyidőben a legfőbb igazgatás legnagyobb gyakorlatlalt bíró személyei tanácskoznak a parasztság életének legfontosabb kérdéseiről. Kívánjuk és elrendeljük, hogy az e munkának eredményét tevő törvények összhangba hozassanak az általános birodalmi törvényhozással és ezzel megkönnyítsék az osztály állandó biztosítását. Tekintetbe véve a nép legmesszebbmgnő igényeit, az állami és közélet szilárdítása végett, feltétlen szükségesnek tartjuk:

1. hogy hatáson intézkedés történjék a törvény teljes erejének, mint a trón és az autokratikus birodalom legfontosabb támaszának védelmére, hogy a törvények sérthetetlen és mindenkire nézve egyenlő megtartását az alánk rendelt felelőségek és személyiségek első kötelességüknek tekintsék, amelyeknek elmulasztása a minden önkényes cselekedetért való törvényes felelősséget vonja maga után. Ezzel mindazoknak, akik önkényesség folytán kárt vallottak, meg akarjuk könnyíteni, hogy igazukhoz jusssanak;

2. hogy a helyi és városi szervezeteknek lehetőleg nagy részvételt engedjünk a különböző közéleti intézmények igazgatásában, úgy, hogy ezeknek megadjuk a kellő önállóságot a törvényes határokon belül;

3. hogy a minden rendhez tartozó személyek törvény előtt való egyenlőségének megóvására a törvénykezés rendjének szükséges egysége létesítsék a birodalomban és biztosítva legyen a törvényrendeletek szükséges önállósága;

4. hogy gondoskodás történjék a gyári, műhelyi és ipari munkások bércinek biztosításáról és a munkások állami biztosításának létesítéséről;

5. hogy revízió tárgyává tegyék a közrend ellenségeinek büntös tevékenysége idején kibocsátott törvényes kivételes intézkedéseket, amelyeknek alkalmazása a közigazgatási fohatóság diszkrécionárius hatalma jelentékeny kibővítésével jár. Különösen figyelem fordítandó arra, hogy lehetőleg szűkek legyenek azok a határok, a melyeken belül a kivételes intézkedések terjednek, valamint arra, hogy a magánszemélyek jogainak ez által előidézett korlátozása csak azokban az esetekben álljon be, ha az állam biztonságát valószággal veszedelem fenyegeti;

6. az 1903. március 11-iki rendeletünkben kifejezett kívánságunk megerősítésére, mely szerint a birodalom alaptörvényeivel szentesített vallásos türelmesség erősítsék, revízió tárgyává tétetjük az ó-hitű és keresztény felekezetekhez nem tartozó személyek jogára vonatkozó törvényt;

7. hogy a külföldiek és benszülöttek bizonyos tereken való jogait szabályozó törvények átnevezessenek. E határozatok közül a jövőben csak azokat kell fenntartani, amelyeket a birodalom mostani érdekei és az orosz nép nyilvánvaló haszna föltételez;

8. hogy a sajtóra vonatkozó intézkedések közül a fölösleges korlátozások kiküszöbölésének, hogy a nyomtatott szó tisztán meghatározott törvényes határok között tereltesse, hogy ezzel a hazai sajtónak az előrehaladott műveltséghez képest módot nyujtsunk arra, hogy betöltsék azt a nagy hivatást, hogy Oroszország javára minden törekvés igazi szószólója legyen.

Amidőn ez alapokon a legközelebbi jövőben nagy belső átalakítások egész sorát írjuk ki, amelyeknek egy része már előbbi utasításaim szerint vizsgálat tárgya, tekintettel ez átalakulások különböző és fontos voltára, jónak látjuk elrendelni, hogy a lehetőleg gyors és teljes megvalósítás eszkö-

zeinek megítélése, valamint az igazgatás különböző ágának legbensőbb összefüzése a minisztertanács feladata. Ezért elrendeljük a következőket: A minisztertanácsnak meg kell vizsgálnia a felsorolt tárgyak mindegyikét, hogy szándékainkat minő legjobb módon lehet megvalósítani és a legrövidebb időn belül jelentést tennie a minisztertanácsnak a szóban forgó rendelkezések további kialakulásáról is. *Miklós.*

A kormány kommunikéje.

Pétervár, december 27.

A kormány a következő kommuniké bocsátotta ki:

A zemsztvo-képviselők pétervári kongresszusa reformkivánásokat hangoztatott, amelyek a sajtóban, különböző gyűlésekben és törvényellenes módon a városi dumában megbeszélés tárgyát teszik. Olyan személyek behatása alatt, kik igyekeznek a nyilvánosságban és az állami életben zavart támasztani és a lelkek izalmát céljaikra kihasználni, különösen az ifjúság tartott különböző városokban viharos üléseket és kijelentette, hogy a kormányhoz különböző követeléseket kell intézni, melyek azonban a birodalom alaptörvényeitől szentesített megrendíthetetlen alapokon nyugvó orosz államrend szerint nem engedhetők. Utcái tüntetéseket tartottak, a rendőrséggel és a felsőbbfokú seregkel szembeálltak. A fennálló államrend ellen irányuló ilyen mozgalom távol áll az orosz néptől, amely az államrend régi alapjaitól hű. A mozgalom olyan jellegűt akar adni a forrongásnak, mint ha az általános jellegű volna. Megfelelőkére a nehéz viszonyokról, elvakítva attól a hű reményből, hogy az orosz állami élet évszázadoktól szentesített oszlopi radikálisan megváltozhat, a mozgalom árjába került személyek nem Oroszország hasznára, hanem ellenségeinek előnyére dolgoznak. A kormány a közelebbi öteletése az államrendet és a köznyugalmat megvédeni minden olyan kísérlettel, amely a rendes működést meg akarja szakítani, *szembe kell szállania minden kormányellenes jellegű gyűléssel, amely a nyugalmat és rendet meg akarja sérteni.* Ez minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel meg fog történni. A büntösöket, különösen államszolgálatban álló személyeket, törvényes felelősségre vonjuk. A gazdasági és városi gyűlések, valamint mindenemü társulatok kötelesek hatáskörük határain belül maradni és nem szabad oly kérdéseket érinteni, amelyeknek tárgyalására felhatalmazásuk nincs. Az önkormányzat szerveinek elnökei és az egyesületi elnökök is törvényesen felelősek azért, ha ilyen vita alá bocsátanak. A sajtó szerveinek józau magatartást kell megővni az eseményekkel szemben és felelősségük tudatában megnyugtatólag kell hatniok a társadalomra.

Az új irány Moszkvában.

Moszkva, december 27.

Az itteni kormányzószög zemsztvo-képviselő-testületi gyűlést ma nyitották meg. *Gröbeckoi* herceg elnök beszédet mondott, amelyben rámutatott Oroszország súlyos helyzetére, a Japánnal folytatott véres háborúra, amelynek vége rövid időn belül nem várható, továbbá a nehéz gazdasági válságra és a belső zavargásokra. Mindez súlyos járomként nehezedik az orosz népre és nagyfokú idages izalmat keltett. A herceg azt javasolta, hogy terjeszsenek feliratot a cárról, melyben a trónörökös születésének szerencsés alkalmából 300.000 rubel tőkét alapítanak iskolai építkezések céljaira és felkérlik a cárt, nevezze el az alapítványt *Alexaj* csezarevics nevével.

Kifejtette továbbá az elnök, hogy a belügyminiszternek a néphez való bizalmáról szóló nyilatkozata a zemsztvo-képviselők új erőt ad az állam szolgálatára. A zemsztvo-képviselők a cáriban és abban, hogy boldog napok közelednek, melyekben a cári akaratából a mostani burokratikus államrend, mely a népet elidegeníti az uralkodó hatalomtól, meg fog változni, mert a cári szabadon választott képviselőket fog meghívni a tanácskozásban való részvételre, kiknek segítségével a cári hatalom és a trón nagysága gyarapodni fog és ami a haza felvirágzását fogja előidézni. A haza boldogulása a törvényesség megrendíthetetlen alapjából, a személyes sérthetlenségéből, valamint minden polgár egyenjoguságából, a szó és hit szabadságából és a trón és nép egységéből fog kisarjadan.

A cárhoz intézendő és az elnök fejtetősei alapján szerkesztett feliratot szavazatöbbséggel elfogadták.

Tüntetések.

Lód, december 27.

Mintegy negyven-ötven ember *vörös lobogóval* ment végig az utcán, nagy zajjal kijárványokat

osztogatva. Amikor roddörög jelent meg, a tömeg *tövéldözni kezdett.* Egy rendőrt megölték és egy közöket könnyen megsebesítettek. Négy embert tartóztattak. A rendőrségnek rövidesen sikerült a rendet helyreállítani.

Az orosz-japán háború.

Budapest, december 27.

A japánok az éves jobbszárnyon levő előretolt orosz erődítéseket elfoglalták. Nogi csapatai tehát az utolsó erődítési kör északi-nyugati oldalának birtokában vannak, amelyek legmagasabb pontja a 203 méternyi magaslat és most már csak a hatalmas Iesan-csoport az egyetlen erőd, amely a japánokat északi-nyugaton a várostól elválasztja. Ez a japán győzelem a mai nap legfontosabb eseménye. Nem valami nagy harcok folyhattak le az ideiglenes megerősítésekért, mert különben nem igen foglalták volna el olyan könnyen azokat. Az oroszok valószínűleg nem fejtették ki valami különös ellenállást, inkább önként írték ki a Galamböböl közelében levő előretolt erődítéseket. Ezt annál is inkább megtehetők, mert a hajókat, amelyeket ezek az erődítések némi-képp védelmeztek, már elsüllyesztették. Hogy mily jelentősége van eme erődök elfoglalásának, az csak a további támadásokból tudható meg.

A mandzsuriai harctéren még mindig fegyverszünet uralkodik. *Oyama* három hadserege jelenlegeny megerősítéket kapott Tokióból, amely jelenleg épp úgy, mint tavasszal a háború kitörése alkalmával csapatokkal van megléve. Lehet, hogy ez nem felel meg a valóságnak és a japánok csak azt akarják a fentiek híresztelésével elérni, hogy az oroszok támadjanak és ne várják be a hirdetet erődítéseket.

Port-Arthur ostroma.

London, december 27.

A Daily Telegraph-nek *Tientsinből:* Egy portarthuri küldönc jelenti, hogy a japánok 22-én este szürkületben mintegy 5000 főnyi erővel támadták meg számos gépfegyverrel az északi védelmi műveket. *Több sáncot elfoglaltak és egy hogy lábáig hatoltak elő, hol az orosz gépfegyverek az ágyúkkal együtt borzasztó pusztítást végeztek köztük. A fényes sűrű világnál éjjelkor heves küzdelem volt.* Amikor egy orosz csapat a japánok visszavonulási útját el akarta venni, a japánok a támadás folytatását előállták. Elvesztettek 80 embert, 300 puskájukat és gépfegyverüket vették el az oroszok. A japánok egy Iesantól északra levő dombot megszállottak, hol heves tüzelés közben elsáncolták magukat. *A ké. japán szárny elfoglalta mindama műveket, amelyők a főerőségek külső részét teszik.*

Nogi megebesült.

London, december 27.

Itteni lapok csifui és sanghaji levelezői azt a Csifuban elterjedt hírt közlik, hogy *Nogi tábornok súlyosan megebesült.* A tábornokot állítólag a 203 méteres halom bevételénél kezén és lábán több puskalövés érte és most a dalmi kórházban fekszik.

A balti flotta elé.

Berlin, december 28.

Szingapörből Londonba érkezett jelentések megerősítik, hogy a japánok a Malacca-uton akarják feltartóztatni az orosz hajóhadat. A flottának négy napra van szüksége, amíg a Szumatra sziget északi partjától a délkeleti tengerig ér; ott a vízi út 2-3 mérföldnyi vonalon a szoroson vezet át és így az orosz hajók könnyen elérhetők.

Ezen a tengerszoroson három hét óta két japán cirkáló örködik és azok néhány száz matrózt tettek partra; ezek a japán tengerészek kis csónakokat és bárkákat béreltek s allótag robbanó aknákat és torpedókat helyeztek el rajtuk.

A japán repülő hajóraj *Kamimura* vezérlete alatt a napokban Szumatra magasságáig fog jutni, a hét végével pedig át fogja venni a Malacca-ut szaki torkolatánál az örködést. *Tojo* flottája 10-12

nap alatt juthat Szumatrához. A japán szenszállító hajók Szumatra partvidékének öbleiben rejteződnék.

Ha *Rosdesztvenszki* admirális ki akarja kerülni a veszedelmes Malacca-utat, akkor csak a Szumatra és Jáva közt vezető vonalon mehet át. Ez az ut néhány óra alatt megtehető; keleti torkolata ennek az utvonálnak olyan, mint egy tengerszoros s a japán flotta ide is könnyen eljutna.

Londoni tengerészkerőkhöz azt hiszik, hogy *Rosdesztvenszki, a veszedelmes helyzetre való tekintettel, felbe fogja szakítani útját s bevértja a harmadik hajórajt.* Ebben az esetben az orosz hadinajók valamelyik madagaszskári kikötőbe vonulnának vissza, amit azonban Japán a francia semlegeség megsértésének tekintene.

Pétervár, december 27.

Vladivosztkából távirat érkezett ide, amely állítólag *Skrydlov* utasításait tartalmaz *Rosdesztvenszki* számára a japáni flotta mozdulatait illetőleg. A táviratot továbbítani fogják *Rosdesztvenszki*hez. Lehetőség, hogy Szumatránál lesz a nagy ütközet az orosz és japán flotta között. Valószínűnek tartják azt is, hogy *Rosdesztvenszki* tengeranyi hajóhadával megkerüli a Szumatra-sziget déli partjait, hogy az esetleges meglepetésnek elejét vegye.

A harmadik orosz flotta.

Be. In, december 27.

Pétervárvó jelentik: *Lirilov* tengernagy a parancsnoksága alatt álló, *harmadik csendes-óceáni flotta* mozgászkái számára a japáni flotta mozdulatait illetőleg. A táviratot továbbítani fogják *Rosdesztvenszki*hez. Lehetőség, hogy Szumatránál lesz a nagy ütközet az orosz és japán flotta között. Valószínűnek tartják azt is, hogy *Rosdesztvenszki* tengeranyi hajóhadával megkerüli a Szumatra-sziget déli partjait, hogy az esetleges meglepetésnek elejét vegye.

A Dardanellák kérdése.

Konstantinápoly, december 27.

Nem igaznak azok a híresztelések, hogy a négy nagyhatalom itteni nagykövetei érdeklődtek a portánál, hogy milyen magatartást tanúsítanak, ha Oroszország pénzügyi megtorlással élne a fekete-tengeri hajóhadnak a Dardanellákon való átmenetelére esetén és hogy a porta erre azt felelte volna, hogy meg fogja tudni védeni a szerződések betartását. *A portához: az utolsó időben ismételték kérdést intélték az iránt, hogy Oroszország tette-e lépéseket a Dardanellákon való átvonulásra, a mire tagadó választ kaptak.*

Az Aszkold.

London, december 27.

A Reuter-ügynökség jelenti *Sanghából* 26-áról: A taotáj az orosz konzultól kívánta az *Aszkold* tengerészének kiadását, aki egy kínait megölt. Mivel az oroszok eddig nem adtak felsíletet és Sanghai lakossága nyugtalanodik, a taotáj mihez tartás végett a külügyi hivatalhoz fordult.

Kormányválság Romániában.

Romániában nagy jelentőséget tulajdonítanak *Bratiano* külügyminiszter és *Lascar* belügyminiszter lemondásának és nem tartják lehetetlennek, hogy az egész Sturdza-kormány kénytelen lesz visszavonulni. *Bratiano* visszalépéséről már régebbi idő óta szó van. Utaltak arra is, hogy ez a visszalépés válságos helyzetbe sodorná a Sturdza-kabinetet és megfosztaná életerejének nagy részétől. Most *Lascar* is kivált a kabinetből és ezzel lényegesen rosszabbra fordult Sturdza helyzete. Mint a szerb radikális pártban, a román nemzeti szabadelvűpártban is két áramlat küzd egymással a vezérléért. Az egyik csoport, Sturdza hívei, a mostani pénzügyminisztert, *Costinescut* emelik pajzsuikra, mint Sturdza utódját, míg az „okultisták”, azok a liberálisok, akik a nemzeti bankra és a két földhitelintézetre támaszkodnak, fiatal *Jonel Bratianot*, a párt nagyvezíre alapítójának hit támogatják. *Jonel Bratianonak*, a leköszönt külügyminiszternek sok híve van. Az *okultisták* már rég követették, hogy *Bratiano* ellenfelei, *Costinescu* és *Lascar* löpjenek ki a kabinetből. A miniszterelnök azonban kijelentette, hogy inkább maga is lemond, semhogy két kollégáját feláldozza. Most azonban *Lascar* is visszalépett és kérdés, vajjon kell-e ebből Sturdzának levonnia

a következményeket. Akkor aztán megint a konzervatív párt kerülne uralomra, amely már most is készülődik a hatalom átvételére.

HIREK

Budapest, december 27.

— **A király balesete.** *Bécsből* jelentik, hogy a múlt szombaton kisebb baleset érte a királyt, amíg a karácsonyi ünnepre Wallseebe utazott. A király Amstetten fölött leszállt a vonatról és onnan kocsiin indult tovább Wallsee felé. A hirtelen emelkedő országot szemből jött egyfogatu kocsinak alkalmasint elromlott a fékezője, mert a ló hirtelen megbokrosodott és vad futással rohant a lejtőn lefelé. A kocsi leugrott a bakról, elesett és minthogy a gyepőt nem eresztette el, a megvadult ló őt is maga után vonszolta. Roppant nagy izgatottság támadt, mert az udvari fogatok már közeltek és az összeütözés, e kerülne eltelnek látszott. A bajt egy tüzőtől elhárította, aki a rendőrökkel egyetemben az uton örködött. Ez a bátor ember lélekjelellettel a vártató ló elé rohant, elkapta a gyepőt és szerencsésen megállította. Pár perccel később a király fogata minden baj nélkül haladt el azon a helyen, hol ilyen veszedelmek fenyegette.

— **A szolnoki Damjanich-szobor.** A Damjanich-szobortársaság december 10-iki ünnepélyének tiszta jövedelmét elküldötte Szolnokra Szalay Jánoshoz, a Damjanich-szoborbizottság pénztárnokához. Szalay köszönő-levélben azt írja, hogy a szoboralap, ha lassan is, de biztosan gyarapszik. Jelenleg van 15.300 korona készpénz, 6200 korona még be nem folyt, de biztos helyen megszavazott pénz, úgy hogy ma már a szoboralap 21.500 koronára rug. A szoborbizottság azonban legalább is negyven-ötvenezer koronát akar gyűjteni, hogy a szabadságharc legnagyobb hősehez méltó szobrot állíthassanak s ezért újra kéri a közönség támogatását. Bármily csekély adományt is a szoborbizottság pénztárosához, Szalay Jánoshoz kell küldeni.

— **A spanyol király házasodik.** Madridból írják: *Maura* volt miniszterelnök, miután egy óráig tartó kihallgatáson volt XIII. Alfonz királlyal és az anyakirálynéval, elhagyta a fővárost. A hivatalos lapok azt jelentették, hogy néhány barátjával vadászatra ment. Ma azonban már tudják, hogy *Maura* Párisban volt és az expressz-vonattal Kölnbe utazott. A hivatalos sajtó azt hirdeti, hogy *Aachenbe* ment egyik gyermeke meglátogatására. De más értesülések szerint *Maura utja Berlinbe vezet.* Ez az utazás, amelyet oly sűrű fátyollal takarnak, összefüggésben áll a spanyol király utazásával az európai fővárosokba és egy házassági levélrel, amelyről a német császárnak is van tudomása.

— **Acsády Ignác betegsége.** Dr. Acsády Ignác, a jeles történész, az Akadémia tagja hosszabb idő óta aszatikus bajban szenved, amely őt mindig érdemes munkájában is akadályozta. Ma öt önmel értesüünk a kiváló tudós állapotában most javulás állott be és orvosi tanácsára több havi tartózkodásra Abbaziaba utaztatott. Reméni lehet, hogy onnan teljesen feigyógyuva ter vissza és folytathatja írói tevékenységét, amely már annyi értékes munkával gyarapította történetirodalmunkat.

— **Aranymise.** Klinger István egyetemi tanár esendesen tartotta meg karácsonyi hetidőjén aranymisét a papnevelő-intézet kapujában. A cunduktori tisztelet Steinberger Ferenc szeméiáriumi rektor töltötte be s a misénél *Kriszán Mihály* pápai kamarás, dr. *Glattfelder Gyula*, *Haauer István* és *Károly* szeméiáriumi előjárók segítettek. Mese után Steinberger Ferenc kanonok a jubiláns tiszteletére szükörű reggelt adott, melyen *Kriszán Mihály* helyettes kormányzó mehangyu felköszönőt intézett az ünnepelthez. *Klinger* aranymiséje alkalmasdél számos üdvözlő távira o' kapott az ország minden részéről s különösen egyetemi tanártársai halmoztak el szeretetteljes gratuációkkal.

— **A közbüri hercegné temetése.** Közbüri táviratozák: Ma déleiben a Mária-templomban gyászistentisztelet volt *Alexandrina* hercegnéért, II. Ernő herceg özvegyéért. Megjelent többek között a császár, *Cyriak* nagyherceg, a bádeni örökös nagyherceg, a meiningeni örökös herceg, *Ferdinánd* bolgár fejedelem, *Arthur* connaughti herceg, *Gusztáv* AdóI svédherceg a Hohenzollern örökös herceg és a bádeni nagyhercegné. A gyászünnepség után a holttestet átvitték a sírboltba és újból történt beszentelés után eltemették.

— **Montignoso grófné.** A karácsonyi ünnepek alatt több nagyobb városban, mint Prágában, Drezdában és Berlinben az a hír volt elterjedve, hogy *Montignoso* grófné öngyilkos lett s Velence közelében a tengerbe ugrott. E hír cáfolatára szolgál az a salzburgi távirat, amely szerint a grófné minden baj nélkül Firenzébe érkezett. Erről *Montignoso* grófné táviratilag értesítette szüleit s egyuttal azt az óhaját fejezi ki, hogy anyja, *Alice* hercegné keresse őt fel Firenzében. A nagyhercegné hajlandó volna már ezt a kérést teljesíteni, de férje betegsége és az utóbbi napok vegalmaj egyelőre kérdőessé teszik az utazást. Arra a hírre vonatkozólag, hogy a grófné Salzbürgbe szándékozik jőni, mindent elkövettek, hogy a grófné ne kövesse el ezt az újabb meggondolatlanúságot, mert az *uralkodó parancsa tiltja*, hogy osztrák területre lépjen. A salzburgi állami rendőrség parancsot is kapott ez irányban s ennek következtében pénteken és szombaton a bajor határállomásokon több rendőrtisztviselő jelent meg, hogy a vonatokat ellenőrizze. A nagyhercegi kastélyhoz vezető utakat is őrizték. A nagyhercegi hivatalnokok szigorú parancsot kaptak, hogy akadályozzák meg a grófnét, hogy szüleihez férjen. — A grófné drezdai ügyére vonatkozólag a mai nap folyamán még a következő táviratok érkeztek: *Drezdában* tegnap egy bizottság alakult, amely elhatározta, hogy kérvényt fog intézni a szövetségi tanáshoz és a birodalmi gyűléshez, amelyben tiltakozik az ellen, hogy *Montignoso* grófnét, aki német birodalmi alattvaló, kényszer utján távolították el a német birodalom területéről. — *Firenzéből* táviratozák: A drezdai udvar felvilágosítást kért egy megbízottjától, aki *Montignoso* grófné udvartartásához tartozik, hogy miképpen volt lehetséges, hogy a grófné annyira észrevétlenül közhíttára elő drezdai utazását. Ez a hír megerősíti a grófné környezetének azt az aggodalmát, hogy a drezdai udvar ugy akarja elejét venni a legutóbbi események ismétlődésének, hogy a grófné elméjét szigorúbban meg fogja figyelteni és a grófnét egészen el fogja zárni a külvilágtól. A *Villa Papiniano*-ban már ezelőtt három nappal tudták, hogy a száz udvar egy vélekedik, hogy a grófné állapota rendkívül és egy aggasztó, hogy csakis elmeegógyító-intézetben lehetne egészségét helyreállítani és hogy csak ott találhatná meg azt a csendet és nyugodalmat, amelyre lelkének és idegeinek szüksége van. Csak az a kérdés, hogy a grófné meg lesz-e elégedve a bonyodalmak így módon való megoldásával. Környezete úgy vélekedik, hogy az a megoldás, amelyet a drezdai udvar tervez, a legrosszabb és a legveszedelmesebb, mert a grófné elmeállapota nem olyan, hogy jót tehetne neki a világtól teljesen elzárt vidéki nyaraló nyugodalma. A grófné állapota megkívánja a társadalmi atmoszférát és a toskáni hegyek magányában való internálás oly tévedés volna, melynek okvetlenül meg kell magát boszulnia. Nagy tévedés volt az is, hogy egyáltalában nem vették figyelembe *Montignoso* grófnének gyermekei után való kívánczóságát. Akkor, amikor a grófné ügyét vételegesen rendezték, azzal vigasztalták, hogy a király elismeri az anya természetes jogait és hogy ezzel a körülménnyel lehetőleg számolni is fognak. Azóta két esztendő múlt el, sokkal hosszabb idő, mint amennyit egy anya, ha még anyai bün terheli is a lelkét, el tud viselni gyermekei látása nélkül. Ha a száz udvar azt akarja, hogy a minapi események ne ismétlődjenek, akkor okvetlenül tennie kell vala-

mit, amivel az anya természetes követelését kielégítheti.

— **Bulgária flottaparancsnoka.** *Ferdinánd* fejedelem kétségtelesen komoly ambícióval iparkodik a kis Bulgária erejét növelni. Modern felszereléssel látta el a hadsereget és legutóbb megteremtette a bolgár hadiflottát, amely csak két dunai gőzösből és három tengeri torpedónaszádból áll ugyan, de nagyobb csatahajókra nincs is szüksége, mert partjait a nagy tenger nem mossa és kereskedelme sem irányul olyan helyekre, ahol esetleg a haditengerészet előmozdíthatná annak érdekeit. A flottát *Pichon* francia tengerészkapitány szervezte és mivel a fejedelem meg akarta továbbra is tartani szolgálatait a bolgár flottának, megtette őt a bolgár flotta parancsnokának tengerügyi ranggal és fizetéssel. Egyébként Bulgária megint készülődik a háborúra, hogy békében élhessen Törökországgal. Erődtornyokat akar építtetni Szófia körül és a miatt új kölcsön felvételén töri a fejét a kormány.

— **Királysértő szerb tisztek.** *Zimonyból* táviratozák, hogy *Nisben* Miklós napján, az egykori Obernovics-dinasztia védeztienéi ünnepén a nisi helyőrség több tiszte a vendégülkben és kávéházakban revolverekkel lövöldözött Péter király s a trónörökös arképeire. A rendőrség elfávilította a kilyukozott képeket, de a királysértő tisztek ellen még csak vizsgálatot sem rendeztek el.

— **Boldoggá avatás.** Rómából táviratozák: Ma délelőtt volt az ünnepesen feldisített és kivilágitott Szent Péter templomban *Bellosini* Isván Szent Agoston rendi szerzetes boldoggá avatása. A szertartáson számos bino'us, *Bellosini* rokonai, egy tricszti küldöttség az Agoston-rend és *Genazano* város küldöttei és meghívott vendégek vettek részt. A misét *Monsignore Zepetelli* mondta. Délután a pápa *Bellosini* tiszteletére a Pétertemplomba megy.

— **A jótékonyág bélyege.** Egy kopenhágai emberbarátnek étevelő eszméje támadt a jótékonyág szolgálatában. Azt indítványozta ugyanis, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmából készítsenek jótékonyági bélyeget, a postabégy mintájára, tettszészertint értékel. Ezeket a posta terjeszse és az jövedelmét használják fel a tuberkulózis gyermekek megmentésére. Adán postaigazgatóság felkarolta az eszmét és elrendelte, hogy minden postaintézet áruljon ilyen bélyegeket. A bélyeg, amely körülbelül két fillért ér, valamint nagyobb a rendes levélbélyegnél; néhai *Lujza* királyné arképe látható rajta, rózsafüzérrel és adata a felírás: „Ju'en 1904" (1904. karácsony). A bélyeget bármily küdeménnyel ráragasztják és a közönség szívesen használja fel, úgy hogy most már az ötödik millió készül belőle. Körülbelül 100.000 koronát jövedelmezett eddig a jótékony bélyeg, mivel pedig újévi marad érvényben, alkalmasint még nagyobb lesz a jövedelem.

— **Évzáró istentisztelet.** Az 6-budai ev. ref. templomban az évzáró istentisztelet szombaton este 6 órak r lesz. Az alkalmi beszédet *Mészáros Sámuel* lelkész mondja. Újév napján *Korssa* Aladár segédlelkész tart beszédet.

— **A legnagyobb karácsonyi ajándék.** A szegényemberek tabubu tó kezdve a milliómosok mesés karácsonyi ajándékáig órási léposózet vezet; ennek legiesőbb fokán bizonyára az a karácsonyi ajándék van, amelyet — amint *New-Yorkból* jelentik, — *Rockefeller* a *petroleumkirály*-nak nevezett amerikai milliómos, a chicagói egyetemnek adott. *Rockefeller* ugyanis *tizenöt millió dollárt* adományozott egy technikai fakultás felállítására; ezenkívül pedig azt is megígérte, hogy az új fakultás építési költségeit szintén a sajátjából fojta fedezni.

— **Tűz egy színházban.** A berlini *Lessing*-theaterben mint tudósítónk jelenti, tegnap a vilamos világitás rövid zárata következtében jelentéktelen tűz támadt. Egy színész parókája is tüzet fogott. A közönség nagy izgatottság vett erőt, de amikor a rendező jelentette, hogy a tüzet eloltották, mindenké megnyugodott és az előadás végig zavartalanul folyt.

— **Alexis nagyherceg — Don Juan.** Alexis Alexandrovics nagyherceg, a cár nagybátyja ellen, aki az orosz haditengerészet foparancsnoka, a tisztakar és legénység egyaránt hangosan zúgolódik. Ez az elégedetlenség nem lep meg senkit sem, sőt azt esodálják, hogy Alexis nagyherceg még mindig tartatja magát abban a nagy feloliosággal járó állásban. Egész Oroszország, de még a külföld is tudja, ugyanis, hogy a nagyherceg sohasem törődött kötelességeivel, amelyek abból az állásából reáharulnak. Idejének legnagyobb részét nem Oroszországban, hanem a külföldön többnyire Párisban tölti. De ezeket a külföldi utazásokat nem az orosz haditengerészet, hanem azoknak a mulatóhelyeknek javára szenteli, amelyekben az ő szórakozását lel. Párisban pazar berendezésű lakása van; itt sokkal jobban érzi magát, mint durva matrózai között. A nagyherceg barátinó elfeledtetik vele hazája balsorsát és különösen annak haditengerészetét, amelyet tulajdonképpen neki kellene legjobban a szívén viselnie. — Régebben *Leuchtenberg* herceggel is sokat barátkozott és amig ennek bájos neje élt, Alexis nagyherceg hű, odaadó lovagja vala. — A nagyherceg életében különben is a legnagyobb szerepet mindig a nők játszották. Alexis nagyherceg ma is szép ember még; hatalmas termetű férfi, szöke hajjal és kék szemmel. Nézésében a császári utó hidessége, mondhatni gögje jut kifejezésre. — Alig nőtte ki még a gyermekcipőt s már is azzal a fajt accomplitval lepte meg az édesatyját, *II. Sándor* cárt, hogy titokban feleségül vette édesanyjának, a cárnának egyik fiatal udvarhölgyét, *Sukovszki* Alexandra Vasziliovna kissezonyt, aki nálánál minden fiatalága mellett is idősebb volt nyolc esztendővel. A cár egyszerűen semmisenk jelentette ki a házasságot és ezzel a ténynyel megfosztotta a metáln származó figyelmeket, törvényes származásától. Később *III. Sándor* cár, 1884. március 21-én, hatályon kívül helyezte *II. Sándor* cár rendelkezését és elismerte ezt az unokafélesét, akinek grófi címet adott és megengedte, hogy *Belovszki* Alexis gróf Alexejevicsnek nevezze magát, tehát, hogy Alexis nagyherceg nevével visélje. A fiatal Belovszki gróf néhány évvel ezelőt *Trubezkói* hercegnőt vette feleségül. A szép *Leuchtenberg* hercegné, 1899-ben történelmi öhalálkozás után, Belovszki grófnőre maradtak annak több mint egy milliót érő ékszerai. Miga Alexis nagyherceg nagyapa létére is gavallér-életet folytat. A keletázsiai háborúval mítsem törődik, flottáival sem, amelyeknek kedvéért nem igen hajlandó párisi mulatóesait félbeszakítani. A tengerészisítek ezért zúgolódnak tehát és hangosan követelik, hogy a haditengerészet élére hozzázért és kötelességtudó parancsnokot állítsanak.

— **Házasság.** Ungár Ármán január 1-én délután felnegykor tartja esküvőjét *Lynner* Vilával az úpesti izraelita templomban.

Balaton *Gracsi* Károly eljegyezte *Herencsényi Károly* Margitot Budapesten.

Fonyó Lajos posta- és táviróiszt eljegyezte *Füredi* Olivát Budapesten.

Spiegel Izsó Miskolcon eljegyezte *Veisz* Mór kedves leányát, *Laurát*.

— **Az alibi-iroda.** Páris olyan intézménynyel gazdagodott, melynek nincs párja a világon. Ez az intézmény az alibi-iroda. Célja ügyfeleit igazolni, hogy ök Biarritzban fürdőztek akkor, amikor Párisban mulatnak és igazolni, hogy mialatt valami félreeső kis faluban töltik az éjszakát, egész idő alatt Párisban voltak. Az ügy meglehetősen egyszerű. Levelet írunk azon a napon és helyen kelteve, amelyen az inkriminált idő alatt tartózkodtak és az alibi-iroda nemesak arról gondoskodik, hogy a levél az illető helyen megfelelő időben adassék fel, hanem felliknek az összes szükséges szállodák és klubok levélpapírjait is rendelkezésre bocsátják. Olyan emberek részére, akik szükségét látják annak, hogy vidéki ismerősök előtt előzető személyiség benyomását tegyék, az iroda lehetővé teszi, hogy leveleket Páris legelőkelőbb negyedeibe címeztessék. Ez ugy történik, hogy a legdrágább utcák egyes házaira kis levélcsövények vannak felfüggesztve, amelyre a fél neve van ráírva és amelyhez a fél kálba kulcsot kap. Mindenestére

kitünő téma bohózatíróknak. De nincs kizárva, hogy az egész alibi-irodát Feydeau vagy Bissón csináltatja, hogy annak idején, amikor az „Alibi-iroda“ című darab szívre kerül, a közönség tudja, miről van szó.

— **Vihar egy közgyűlésen.** Vácot — mint onnan írják — páratlanul viharos közgyűlést tartott tegnap az ipari és gazdasági hitelszövetkezet. Nemrég ugyanis konfliktus támadt *Bauer Mihály* nagybirtokos elnökgazgató és a szövetkezet igazgatósága között. Az igazgatóság *bizalmatlanságot szavazott Bauernek és elmozdította állásától.* A dolog annyira elmérgesedett, hogy a viszálykodó felek kölcsönös följelentést tettek egymás ellen a büntetőbíróvágnál. *Bauer* a közgyűléshez főlebbezett az igazgatóság határozata ellen, amelylyel bizalmatlanságot szavazott neki és elmozdította őt az állásától.

A vihar a közgyűlésnek már az elején kitört, amikor *Bauer Mihály*, az elmozdított elnök és dr. *Lercsö* Ferenc fogynövezeti orvos *egyszerre* akarták meggyitni a közgyűlést. Oriási láma támadt erre, fűtyülés, abungolás és éljenzés vegyesen hallatszott. A zajongás egy óránál tovább tartott. A viaskodó pártok végre dr. *Zádor* János polgármestert ültették az elnöki székbe és ekkor *Bauer* előadhatta vádemelését. Azután fölolvasták az igazgatóságnak tizenkét pontban foglalt vádjait. Az igazgatóság a budapesti központból vizsgálóbiztosul kiküldött dr. *Horváth* Jánost is megvádolta. O róla azt állította az igazgatóság, hogy azért nem mozdította el *Bauer*t, mert ez a saját neve alatt befogadta a borszövetkezeti csoportba a *Hórvát* borait. Az elnökö polgármester hazája, szeszvedélyes vita után elrendelte a névszerint való szavazást a rá a kérdésre, vajjon magatóvá teszi-e a közgyűlés az igazgatóságnak *Bauer* ellen tett bizalmatlansági nyilatkozatát vagy sem? A szavazás elrendelésekor ismét oriási vihar tört ki. Mikor *Zádor* látta, hogy sehogys sem sikerül rendet teremteni, lemondott az elnökségnél és föléhálta a gyűlést. Az igazgatóság azonban bívelvel együtt ott maradt és dr. *Lercsö* Ferenc elnöklésével folytatta a közgyűlést, amely aztán bizalmatlanságot szavazott *Bauer* Mihálynak, elmozdította őt állásától és *Donavitz* Ferencet és dr. *Göndör* Sándor városi főjegyzőt beválasztotta az igazgatóságba. Érdekes, hogy *Göndör* éppen a napokban fosztotta meg felügyelőbizottsági elnöki állásától a központ. *Bauer* közgyűlés bizalmatlansági határozata ellenére folytatja működését és pártja elszántan kitart mellette. Vácot most igazoltan várják a szokatlan affer folytatását.

— **A Bettolo—Ferri-affaire.** Olasz lapok jelentik, hogy a kamara legközelebb tárgyalja a szocialista *Ferri* képviselő kiadatási ügyét. *Ferri* Bettolo volt tengerészeti minisztert megrálgalmazta és ezért tizenöt hónap börtönbüntetésre ítélték. Itt szerint azonban a képviselőháznak abban az ülésében, amikor a kiadatást tárgyalni fogják, Bettolo képviselő maga fog felszólalni, hogy a kiadatást tagadja meg. Ez ellen azonban, az *Avanti* jelentése szerint, *Ferri* maga fog tiltakozni, mert ő nem kér nagyvéltséget senkitől, hanem külli a büntetését. — *Ferri* képviselőt különben a kormány a palermói egyetem büntetőjogi tanszékére nevezte ki, de *Ferri*, aki Olaszország legkiválóbb büntetőjogászának egyike, ezt a kinevezést nem fogadta el, mert nem akar az *Avanti* szerkesztésétől megválni.

— **Szerencsétlenség.** New-Yorkból táviratozzák: *Oldtoban* (Aryland) kőolaj-robbanás következtében légtető egy pajta, melyben 50 vasuti munkás volt. Egy többtagú *Nimaries* nevű szláv család is bennégett.

— **Sikkasztás az olasz belügyminisztériumban.** Rómából jelentik, hogy *Nardi*, az olasz belügyminisztérium egyik pénztárosa, december 23-án főlebberte magát. *Nardi* az olasz kormány rendelkezési alapját kezelte, amelyből százezer lírá sikkasztott el. *Nardi* sikkasztása könnyen sikerült, mert senki sem ellenőrizte őt. *Giulitti* miniszterelnök teljesen bizott benne és számadásait sohasem vizsgálta meg. *Nardi* halála után vizsgálatot indítottak s ekkor kiderült, az oriási sikkasztás.

— **Bercsényi és a csodadoktor.** Rákóczi Ferenc udvarát valószággal elleplek annak idején a külföldről bözönző kates exodaktorkok, szedőgő La-landorok és különféle csodadoktorok. Mindenféle ajánlatokkal gyöförték a fejedelmet, aki rendesen Bercsényi Miklós grófhöz utasította. A gróf energikusan intézte el a dolgot s az ajánlkozónak rendszerint elment a kedve a további kísérletezéstől.

1707-ben Felső-Magyarországon téli szállásukra vonultak a kurúchadok. Maga Bercsényi Érsekuivárbán idözött. Egy napon valami német: atyafi érkezett a várba, aki magával a fejedelemmel kívánt beszélni, mint fennen hirdeté: igen fontos és sürgős ügyben, mely a hadjárata képzhetetlen hatással lenne.

Bercsényi grófnak jelentést tettek a különös idegenről, akit azután maga elő citálva, kérte adná elő az ügyet. A német — aki magát csodadoktornak mondta — eleinte még Bercsényinek sem volt hajlandó titkát elárulni, de mikor tudára adta a gróf, hogy akkor pusztuljon a várból, mert a fejedelem elé nem mehet, megpuhult a „doktor“ s elmondta Bercsényinek nagy fontoskodva hogy ő olyan szert talált föl, amely által fölöslegessé válik az élelem és bor szállítása a sereg részére, mivel ő egy maga készítetté port ha vízbe kavar, az teljesen pótolja ugy az élelmet, mint az italt. Állította, hogy az így elkészítet italt fölülmul mindenféle ajtáju nemes bort s beszél volna még sokáig, ha Bercsényi engedte volna. A gróf azonban állításainak bizonyítását követelte, mire a „doktor“ kissé megütődve jelentette ki, hogy azt csak akkor hajlandó megtenni, ha titka közléséért százezer aranyat fizetnek előre. Különbön pedig eladja azt az osztrákoknak, akik szívesen meg fogják a „csekély“ árt fizetni.

Bercsényi gróf nem volt az az ember, aki-vel játszani lehetett. Bár az akkori kor szelleme sok habonaságot meglört, mégis nem engedte magát becsapni, hanem a doktor urat — próbára teendő tudományát — a vár kazamatáiba zártatta s nem engedett részére mást beadni, mint egy korsó vizet.

— Elvállik, — má tudsz.

A doktor az első két nap csak megvált, de már a harmadikon elkezdett könyörögni, hogy adjanak neki ennyivalót.

A további lefolyását a dolognak az a levél mondja el, amelyben Bercsényi értesíti a fejedelmet a csodadoktor felől:

„Egy nimel jöve hozzám a várba; ki is csodadoktornak mondta magát. Állította, erősködött: tud ő olyan szert, kivel vízből bort fabrikál. Enni sem kell ezental az hadaknak adni, igyék az ő medicináját. Százezer aranyakat kért, ha kapja: megmondja titkát, ha nem: ellenséghez viszi. Belsukattam az ípsét egy keveset: magán próbálja ki tudományát. Harmadnapra sirva-riva könyörögt: aszyunk-néki halsak egy falatnyi kenyeref is, különben elpusztul. Mondtam: végyen bé az porbul, felelte: Uram, nem tudok én tsinállyni semmit is. Elereszteltem a jámbort, meghagyam neki: soha felé ne fordítsa szekere rudját Hazánkknak. El is szelett izbe.“

Amint látszik, Bercsényi alaposan elbánt a szélhámmal. Nem így azonban a tudóságon habonás Eszterházy Antal generalis, akit a csodadoktor alaposan becsapott pár száz forintig, adván érette valami rossz port, amitől a gróf bora teljesen megromlott.

Sokat is szekirozta vele Bercsényi Eszterházyt, hogy felült a németnek.

— **Merénylet egy automobil ellen.** *Boschán* Ernő lovag, bécsi nagyiparos felesége tegnapelőtt automobilon kikocsizott a bécsi Práterbe, ahol a főképpen motorkocsik részére kijelölt ugynevezett régi sétányon keresztülhajtott. Utözben a chauffeur halk robbanást hallott, de nem vettet ügyet rá. Csak utóbb vette észre *Boschán* és a gépész, hogy rálöttek az automobilra. A golyó az ülés alsó részébe hatolt és hét milliméternyi széles lécsatornát nyitott maga mögött. A merénylőnek még nem akadtak nyomára.

— **Ünnepelt főkántor.** Nagy ünnepelésbe részesítette a napokban a nagykanizsai izraelita hitközség *Karlschmaroff* Leo főkántort működésének negyvenéves jubileuma alkalmából. A jublulás tiszteletre ünnepélyes istentiszteletet tartottak, amelyen dr. *Neumann* Ede főrabbi emelkedett beszédet mondott. December 24-én este szentáldal lepte meg az ünnepet a templomi énekkar. 25-én délelőt a hitközség díszközgyűlést tartott, amelyre küldöttségileg hívták meg a jublulás főkántort és családját. A hitközség a szép jubileum

alkalmából nagyobb alapítványt létesített Karischmaroff Leo nevére.

— **Megszöktetett völégény.** Nem minden-napl-e az, amely Budapesten a karácsonyi ünnepek alatt történt. Egy fiatal esinos özvegy megszöktette Szabó Péter malomhivatalnokot, aki völégénye volt egy más ifjú helyébe, akivel nemso-kára oltár elé akar lépni. Szabó Péter néhány hét előtt ismerkedett meg az özvegyvel, s mindjárt első találkozásuk alkalmával örök szerelmet fogadtak egymásnak. Boldogságuk azonban csak addig tartott, amíg az özvegy megtudta, hogy Szabó már völégény. Ettől fogva arra akarta kényszeríteni az ifjút, hogy szakítson menyasszonyával. Fenyegette, kihozta s Szabó már közel volt a megőrüléshez kínos helyzetében. Karácsony hétfőjén az asszony arra bírta Szabót, hogy ránduljon ki vele Gödöllőre. El is utaztak, de az asszony Kasság váltotta meg a jégycet. Amikor a vonat Gödöllőt is elhagyta s a fiatal ember észrevette, hogy az asszony becsapta, dühöngve kezdett s a nőt agyonveréssel fenyegette. Sőt rá is vetette magát. Szabó tinnyára és csak az odacsődült paraszok akadályozták meg a botrány folytatását. Hatvanban szállították Szlatinayné s az örfőng Szabó Pétert s bevitték őket a község-házára. Ott az asszony kezében azt vallotta, hogy Szabó kétezer korona áru ékszert lopott tőle, majd pedig mint egy örül rávetette magát a fiatal em-berre, csokolgattatni kezdte és hazugságnak nyilváni-totta előbbi vallomását. A csendőrök jegyzőkönyvet vettek fel az esetről s szabadon bocsátották mind-kettőjüket. Az elrabolt völégény nyomban Buda-pestre utazott s feljelentette Szlatinayné rágalmá-zásáért és személyes szabadság megsértéséért.

— **Halálozás.** Lakits Vendél, a lipótvári köz-ségi iskola igazgatója a hó 24-én hatvanhárom éves korában elhunyt. A megbolongult negven évig működött a tanítás terén s fardhatatlan buz-galommal vett részt, majd vezérserpelt vitt a ma-gyar tanítás minden mozgalmában. Számos peda-gógiai dolgozatot és tanulmányt írt. Két évvel ez-előtt Kaffka Károly elhunyt után a lipótvári repis-kola igazgatójává választották meg, de nem sokára rá súlyos betegség támadta meg, amely most kioltotta életét. Karácsony másnapján temették kollegái-nak s tisztelőinek nagy részével mellette.

Kalenda Bertain, a felső-kohati állami népi-skola igazgatója 60 éves korában elhunyt. Nagy ér-dekmet szerzett a népoktatás körül és különösen a magyar nyelvtanításnak volt buzgó munkása. A kirá-ly nemrég az arany érdemkeresztel tüntette ki.

Paschka Mór gyáros 70 éves korában meg-halt.

Zágonyi Pál csendőrfőhadnagy 39 éves korá-ban elhunyt. A csendőrcsiki kadétainfolyam külön gyszajjelentést adott ki elhunytáról.

— **Egy asszony borzalmas öngyilkossága.** **Guttmann Ignác,** egy debreceni pékmeister neje, tegnap reggel hét órakor borzalmas módon vetett véget életének. A mondtott időben őő gyertyával ment ki a lakásából és többé nem tért vissza. Tá-volléte aggasztotta környezetét és keresésére indultak. Meg is találták, de már csak összedegott hulláját — a pincében. A szerencsétlen asszony, akin az utóbbi időben az elmebetegség tünetei mutatko-ztak, valószínűleg úgy követte el az öngyilkosságát, hogy szalmából magyárt rákott, reafektűt és a gyertyával meggyújtotta maga alatt. Amikor meg-találták, a tűz már nem égett s az asszony halva volt. A vizsgálat még nem állapította meg, vajjon öngyilkosság vagy baleset forog-e fenn. A szeren-csétlen asszony nyole gyermeknek volt az anyja.

— **Szilveszter-estély.** A Aeskulap-társaság december 31-én este kilenc órakor Szilveszter-estélyt tart az orvosi kaszinó helyiségeiben (Teréz-örút 24b.).

— **Téli ruha.** Temerin községből írják ne-fünk, hogy ott karácsonykor hatvanhárom sze-pénysorsú iskolásgyermekek láttak el téli ruháza-lal. Ez ugyan mostanában is megtörtént minden helyben, eddig azonban csak a római katolikus vál-ású gyermekekről gondoskodtak; az idén vallás-különbség nélkül osztották szét a gyermekek között i téli ruhákat.

— **Rablótámadás a Kőbányai-uton.** Tep-ap este a Kőbányai-uton három csavargó meg-ámadta **Debrezeni Károly** hatvanöt éves nyugdija-ott hivatalnokot. Kettő felgotta az öreg embert, a harmadik pedig elrabolta a pénztárcáját, amelyben egy korona 60 fillér volt. Amikor a rablók látták, hogy ilyen kis szakmányt találtak az öreg urnál, seregökben össze-vissza verték. A szerencsétlen öreg

embert a Rókusba szállították a rablókot pedig nyomoza a rendőrség.

— **Titokzatos gyilkosság.** Székesfejérvárról táviratoza tudósítónk a következő titokzatos gyil-kosság híreit: **Gondol** Gábor nyolcvanasztendős földbirtokos, nyugalmazott miniszteri tanácsost a fejérmegyei Ivascsán levő lakásán karácsony es-téjén meggyilkolták. **Gondol** Gábor agglégény volt és csendes, visszavonult életet élt. Egyedül lakott házában és meghitt házfőnökje mellett csak ke-vés családét tartott. Karácsonyeste hét órakor, mi-kor egyik családja benyitott a szobájába, a földön elterülve, holtan talált az öreg urat. Konstatál-ták, hogy a szerencsétlen embert valaki agyonlötötte. A gyilkosságot rejtelmessé teszi az, hogy a lövése-ket a házban nem hallották és hogy a lakást tel-jesen rendben találták. Adonyból vizsgálóbizottság ment ki a helyszínre, a csendőrség pedig erőlyesen nyomoza a gyilkost.

— **Nagynémet diákok.** Pízenből írják: A múlt héten nagy föltűnést keltett a városban, hogy a gimnáziumnak küllübelül kétszáza tanulója a szombatról vasnapra virradó éjjelen nem ment haza. A szülők és tanárok nyomonni kezdtek és rá-jöttek, hogy a fiuk az éjszakát egy allduitsch gyil-kósen töltötték, amelyen a többi közt **Hauck** német birodalmi képviselő is beszélt. A gyűlés egész éj-szaka tartott és nagyon izgalmas volt, mert a szó-nokok szinte versenyeztek, hogy tizesebben felül-mulják egymást. A vizsgálat megállapította, hogy a gimnázistákat külön meghívták a gyűlés rendezői. A diákok egyrészt abszalmant közöltek az is-kolából, mert a nagy-német-mozgalmat minden áron el akarják nyomni.

— **Öngyilkos mérénylő.** **Laub** Lajos tizenhét éves napszámos az éjszaka a Hungaria-uton melbe lötte magát. Az ott cirkáló rendőr találta meg vérző mellet eszméletlenül. Nyomban elhívták a mentőket, akik aztán eszméletre térítették **Laubot**. **Laub** ekkor elmondotta, hogy ő volt az, aki tegnap éjszaka a Lehel-utca 28. számú koresmátka az ablakon ke-resztül belölt és megsebesítette **Recco** Gyula szeke-rszakatonát és **Németh** Boris családiednyit. Azt hitte, hogy a katona meghalt és a büntetéstől való féle-lében követte el az öngyilkossági kísérletet. Amikor az ablakon keresztül a koresmába lőtt, részeg volt és nem tudta mit csinál. A mentők **Laubot** súlyos sebével a dologházi kórházba vitték.

— **A vasuti bérletjegyek.** A kereskedelem-ügyi miniszter az 1904. évre kiállított államvasuti összes kedvezményes évi bérlet- és szabadjegyek érvényét 1905. évi január nyolcadikáig bezárólag kiterjesztette. Megjegyzendő azonban, hogy a meg-hosszabbítás nem vonatkozik a kedvezményes iga-zolványok egyéb némeire. Jelestül a félóra menet-jei váltására jogosító arcképes igazolványok alapján az 1905. évi január elseje után csak az esetben igényelhető utazási kedvezmény, ha ezek az 1905. évre megfelelően érvényesítve lettek.

— **Pórlujárt támadó.** Az éjszaka a Reál-tanoda-utóban **Barta** Fülöp 492 számú rendőrt megtámadta **Kubicsk** Mihály 38 éves netteségét és meg akarta szurni. A rendőr önvédelemből kardot rántott és a merénylő henteségét bal combját megszurta. **Kubicsk**et a lakásán олpólják.

— **Gépezésbál.** Az „Országos Gépezés- és Mű-vezető-Egyesület” január 7-én a Katolikus kör disztermében (IV. Molnár-utca 11. sz.) özevgy- és árvaalapa javára hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez.

— **Ellopott örökség.** **Fürst** Róbert pincér az éjszaka a gróf Halier-utacában levő **Neuburger-té** vendéglőben mulatott. Reggel észrevette, hogy 3800 koronát tartalmazó feketebőr pénztárcáját valamely cimborája klopota a zsebéből. A pincérnek anyai öröksége volt ez, amelyet néhány nappal ezelőtt vett fel. A rendőrség nyomoza a tolvajt.

— **A rendőrség hírei.** Rablótámadás. **Paru-sics** Mária grümböcsvárosú ma bejelentette a rend-őrségen, hogy Ujpesten, a Sugar- és a Virág-utca sarkán két szubanc megtámadta, zsákokat húzott a fejére, földrepergte és elrabolta 20 korona pénzt. A rendőrség nyomoza a rablótám doktat. — **Késélések.** A Tompa-utacában az éjszaka többen összevereked-tek és megszurkálták egymást. **Kammermayer** Kál-mán 24 éves magánhivatalnok a jobb kezén és a hom-lokán. **Amos** János 22 éves lodrász a hatán sebesült meg. **Tolmár** Mátyas 23 éves hadogost az éjszaka egy katona hába szurta. Hazament a Szövetség-utca 41. számú lakására, ahol összeszett és a nagy vérvesz-teleg következtében eszméletét veszítette. A mentők a Rókus-kórházba szállították. — A Népszínház- és

Kender-utca sarkán **Tamási** Lajos 24 éves kovács-segédet hába szurták. — **Benes** Grácia lakatos-segédet a Bulovicsky-utca egyik koresmájában ső-rös üveggel fejbe verték. Valamennyi sebesült a Rókusba szállították. — **Baleset.** **Szöllösi** László 45 éves napszámosra a Viktória-malomban több zsák zuhant, amely a lábát törte. **Foinbot** István napszámost a Föld-utca 12. számú ház előtt egy kocsi elgázolta és ballább törte, Mindakettőt a Rókusba vitték. — **Betörés.** **Röder** Gyula pinika-mérő Teley-tér 9. szám alatt levő üzletét tegnap déliben feltrájták, a pénztáriköből 200 korona kész-pézt és több zálogjegyet elloptak. A betörőket nyomoza a rendőrség.

(x) **Ujví szerezemalacok** szilveszteri társ-asjátékok, tombola, löverseny, roulette, tréllak, jós-olóművészt, tombola-nyeremények **Kertész Tódornál**.

(x) **Bob** hashajtó a legkellemesebb (10 fillér),

Syveton halála.

— Saját tudósítónk távirata. —

Páris, december 27.

A párisi közönséget megint egy újabb „affé” foglalkoztatja, amely, bár mindennap hasábokat ír-nak róla a lapok, még most a titokzatossg kódé-ben lebeg. A nacionalista sajtó nagyon leverte **Sy-vetonnénak** az a vallomása, hogy férje meglopta a hazafias liga pénztárát és hogy a felfedezéstől való félelem is hozzájárulhatott öngyilkosságához. De ez a sajtó azért nem rakja a fegyvert. Syvetonné vallomását manővernek mondja, amely arra írá-nyul, hogy elhárítsa az asszonyról a gyilkosság gya-nuját. **Dranont** kijelenti a **Libre Parole**-ban, hogy ha Syveton csakugyan sikkasztott és felesége tudott arról, egy a nő büntásra férjének. **Rochefort** ki-mutatni igyekszik, hogy Syvetonnak soha sem jut-latott észbe, hogy Belgiumban akár a maga, akár a más pénztér elhelyezze. Syvetonné belga nő és pénz-ter belga értékpapirokban helyezte el. Syvetonné most kiszedte ezt a pénzt, hogy 98,000 frankot át-adva **Lemaître**-nek, meggyanúsítsa férjét és bebizonyítsa a maga ártatlanságát. Az **Echo de Páris** kifejtő, hogy Syveton, ha Belgiumban elhelyezte a hazafias liga pénztét, ezt csakis a liga céljaira tette félre. Syveton ezzel mindenesetre biztosítani akarta a politikai előkora szánt pénzt. A **Liberté**-ben egy nacionalista képviselő azt írja, hogy valamely misz-tikus hatalom szuggérálta Syvetonnénak ezt a po-likai tervet. A kormánynak ürügyre van szüksége, hogy magához kaperítsa a hazafias liga kasszáját és iratait. Erre kellett neki az a vád, hogy Syveton sikkasztott. A gyanúsítának ezt a megokolását természetesen mindenki kétségbevonja, sőt a haza-fias liga vezetői is állítják, hogy Syveton beleegye-zésükkel helyezte el a liga pénztét a külföldön. De Syvetonné férje pénzmanipulációról még többet tud. Ő tud egy kétszáz ezer frankos térti venyéről, amelyet Syveton bekszállt. Ennek a pénznek nagy részét a maga céljaira fordította.

A republikánus lapok jelzik, hogy ez a pénz **Lebaudyné** asszonytól való, azon akarták megvenni a szabadkőművesek iratait. Abból fittették meg a Grand Orient-páholy titkárát, aki tudvalevőleg kiszolgáltatta a páholy és a hadügyminisztérium levezését a nacionalistáknak. E célszók szerint tehát Syveton becsapta a titkárt, aki nem kap any-nyit a levelezésért, mint amennyit rászántak.

Jules Lemaître, akit több nacionalista lap vádolt készítségűvel, a következő nyilatkozatot teszi közé:

A lapok közléseiről azt látom, hogy felfo-gásomat tövesen itélték meg. Mint a hazafias liga elnöke, Syveton barátom becsületessége ellen emelt vádakot határozottan visszautasítottam és nyugalommal várom, hogy a törvényes eljárás ezt igazolja.

Ménard József nacionalista ügyvéd, aki teg-nap délután a törvényszéki vizsgálaton mint **Sy-veton** atyjának képviselője szerepelt, egy lap tudósító előtt kijelentette, hogy a vizsgálat az ő felfogása szerint bebizonyította, hogy Syveton nem volt öngyilkos s a felesége valótlanságot mond. **Boucard** vizsgálóbíró tegnap délután ismételt megjelent **Syvetonné** lakásán a délelőtt megkezdett kísérletek

folytatására. Számos kíváncsi ember gyűlt össze a ház előtt, de a rendőrügynökök szétoszlatták őket.

Páris, december 27.

Vasárnap délután tartották meg abban a házban, ahol Syveton meghalt a *katasztrófa pillanatának* rekonstrukcióját. Egy bizottság, amely *Bulot és Fabre* prokurátorokból, *Boucard* vizsgálóbíróból, *Hamard* és *Blot* rendőrségi hivatalnokokból, továbbá a kémiai és orvosi szakértőkből állott, felvette a tényállást, amelynél Syvetonné és Menárd magánvádló képviselője is résztvett. Egy kísérleti kutyát a gázvezeték csapja alá fektettek, éppúgy, mint ahogy Syvetonné állítása szerint férje az öngyilkosság pillanatában fekiadt. A gázcsap megnyitása után a kutyát a gáz behatása alá vetették; a kutya esakhamar megdöglött. Természetesen nem mulasztották el azt sem, hogy újságpapírost tegyenek a kályha esővébe. A kutya hulláját a vegytani intézetbe szállították, hogy a szénnyel vagy a menyénységgel megállapítsák, amelyet a vér felvett.

Ezek után Hamard a *Ménard* házaspár lakásába ment, ahol Syveton mostohalányánál és férjénél Ménardnál házkutatást tartott. Semminő iratot nem foglaltak le. Nemsokára azután *Tholmer* drnál, Syvetonné barátjánál is házkutatást tartott Hamard, de itt sem történtek különös dolgok. A házkutatások mindenesetre azt jelentik, hogy a bíróság teljes bizonyosságot akar arra nézve, vajjon Syveton az öngyilkosságot önmaga, vagy mások segítségével követte el.

FŐVÁROS

(*) **Választás a városkészen.** Több kisebb fizetési állást töltött be mai rendkívüli ülésén a tanács. Így megválasztotta közlekedési tisztnek *Bolló Alfrédet*, II. osztályú számtisztnek *Héjj Jánost* és *Biegolbauer* Antal, számszámológépek ügy. *Herein* Károlyt, *Becsey* Lászlót és *Schrödt* Bélát, III. osztályú végrehajtóknak *Pidány* Elekot, *Ramasz* Jánost és *Geritsen* Vilmost, számgyakornoknak *Wahlfarth* Lajost és *Baumann* Pált, adószámveteli számgyakornoknak *Füzi* Istvánt és *Kóhalmi* Bélát, statisztikai hivatali írodaségdöntőnek *Csilag* Gyulát, alkertésznek *Blázy* Ernőt.

(*) **Megjuttalmazott tanítók.** A tanács mai ülésén ítélte oda a tanítók javára tett *Röck* Szilárd-alapítvány kamatait. *Tisenhórmen* kaptak két évre évenként 1200 koronát és pedig: *Barátosi Balogh* Benedek, *Ehmann* Ferenc, *Gondos* József, *Gyurits* Géza, *Horváth* E. János, *Kemény* Simon, *Koller* János, *Koncsok* Lajos, *Lohr* Lajos, *Róth* Imre, *Szabó* Dezso, *Szabó* Kálmán és egri *Tóth* Kálmán.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Wallenstein-esték.** Schiller legnagyobb drámai művét, a *Wallenstein* triológiát e héten, esztendőnkön és pénteken mutatják be a Nemzeti Színházban. A triológiát, melyet báró Dóczy Lajos fordított magyarra, nagy fényvel, korhű jelmezekkel és díszletekkel állítják ki a színház. Az első napon esztendőnkön *Wallenstein* táborá és a két *Piccolomini*, a második napon pénteken *Wallenstein* hála kerül bemutatásra.

** **A Huszárvér jubileuma.** A Huszárvér ma esti huszonötödik előadása a Magyar Színházban alkalmat adott a közönségnek, hogy szimpatiaja minden jelével ünnepelje *Móder* Rozsót, a zeneszerzőt, aki a jubiláris alkalommal maga jelent meg a karmesteri székben, hogy eldírálja operettjét. A zsufolt nézőtérben a fővárosi társaság színó-java gyűlt össze, s számtalanszor kitapsolta a szerzőt, aki több babérokörzöt is kapott. A szereplők: *Anday* Blanka, *Kornai* Berta, *Sziklainé*, *Ráskai* Emma, *Sziklai*, *B. Szabó*, *Rubos*, *Iványi*, *Heltai* és *Giróth* szintén osztályosai voltak a sikernek.

** **A színházak hírei.** A Nemzeti Színházban holnap szerdán kerül tizenhatodszor színe *Szécsi* Ferenc *Utolsó az övegyesség felé* című vígjátéka, abban a szerepeltetésben, amelyben az eddigi előadásokon általános nagy sikert aratott. Szilveszter estjén, szombatán 3 órákor kezdődik az előadás.

Színre kerül *Gárdonyi Géza Karácsonyi álom* című zenés botlellemi játéka. Ezt az előadást az igazgatóság főképp gyermekek számára rendezte s ezért alként intézkedett, hogy egy jeggyel két gyermek jöhet a színházba.

A *Vígszínházban* holnap szerdán negyedszer adják a *Színészeket*. *Vajda* László darabjának tegnapi előadását is egészen telt nézőtér előtt tartották meg. Az összes szereplőket sokszor kitapsolták, valamint a szerzőt is aki két nagy babérokörzöt is kapott.

A *Népszínházban* a *Rátartós királykisasszony* folytatón telt házak előtt kerül színe. A nagy körű darab az esztendő utolsó hetének teljes műsorát is betölti. Szilveszter estjén kivételesen 6 órákor kezdődik az előadás. Színre kerül a *Rátartós királykisasszony*.

A *Királyszínházban* az esztendő minden hátralévő napján a *János vitéz* kerül színe, amely a két karácsonyi ünnepen rendes helyárák mellett négyezer vonzót teljesen zsufolt házat. A daljáték szombati előadása, Szilveszter ünnepére való tekintettel, s hogy az estét mindenki családja körében tölthesse, a rendezőnél jóval korábban, már este 6 órákor kezdődik.

Az *Uránia-színházban* esztendőnkön kerül ötvenedszer színe *Pekár* Gyula *Párisi asszony* amely az idén a legnagyobb sikert aratta. A jubileumon maga a szerző fogja felolvasni tanulmányát.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

(*) **A müncheni kiállítás magyar osztálya.** A jövő évi müncheni nemzetközi műkiállításon a közoktatásügyi kormány támogatásával hivatalosan vesznek részt a magyar művészek. A magyar osztályt dr. Szemcsényi Miklós min. tanácsos, művészeti főfelügyelő szervezte, míg a tárlat rendezésével a képzőművészeti társulat Strobentz Frigyes festőművész, Münchenben élő hazánkfiát bízta meg. Strobentz, aki pár hónap óta itthon van, új év után visszatér a bajor fővárosba s nyomban megkezdí a magyar tárlat rendezésének előmunkálatait.

(*) **Horti Pál Amerikában.** A st. louis-i világkiállításon a magyar képzőművészeti tárlat rendezésére a kormány Horti Pál festőművész, a székesfővárosi parrajziskola tanárát küldte ki, aki feladatát sikeresen meg is oldotta. Horti a kiállítás bezárása után nem tért haza, hanem továbbra is Amerikában marad, ahol fényes szerződést is ajánlatot kapott egy nagy iparművészeti vállalat vezetésére. Horti egyelőre egy esztendőre vállalta el a megbízást s e végül a fővárosból, mint tanár, egy évi szabadságot kért, melyet meg is kapott. A st. louis-i világkiállításon szerepelt magyar műtárgyak utban vannak hazafelé.

(*) **A műcsarnokból.** A Képzőművészeti Társulat téli tárlatát a két karácsonyi ünnep alatt rengeteg közönség látogatta s különösen élénk volt a művásárlás a kisebb műalkotásokból rendezett karácsonyi képkiallításán. Az utolsó sőtahangverseny ebben az esztendőben esztendőnkön este hét órákor lesz, melyen dezséri Bachó István személyes vezetésével az egész honvédeknek közre fog működni.

(*) **A képzőművészeti tanács újjászervezése.** Az országos magyar képzőművészeti tanács mandátuma az év végével lejárt. A tanács újjászervezése, illetőleg új tagokkal való kiegészítése végett most folynak a tárgyalások a kultuszminisztériumban s azok befejeztével Berzevichy Albert közoktatásügyi miniszter nyomban kinevezi az új tanácsot, mely az új esztendőben megkezdí működését.

(*) **Az Amatőr.** Kiválóan díszes tartalommal gyönyörű művészi illusztrációkkal jelent meg az *Amatőr* karácsonyi száma. Az *Amatőr* három remekművelésű kézzel írt előzetesével. Az egyik *Itabella főhercegnő Erdő mélyén* című művészi képe, a másik *Kohlmann* Artur dr. gyönyörű *Madonna*-ja, a harmadik pedig *Forgách* István gróf *Szántó-celós* című finoman kidolgozott fotográfiája. Az *Amatőr* szövegrészeiben a következő cikkek olvashatók: *Hock* János ünnepi gondolatok. — *Walter Pater*: Művészi évek. — *Halassy* Andor: Arcanumok a fényképezésben. — *Sziggyi* Jenő: Fotografiai témák. — *Szilárd* Béla: A színek fényképezéséről. — A fénykép mint illusztráció: *Grünwald* Béla (Móna), *Katona* Nándor, *Kernstock* Károly, *Vesztróczy* Manó festőművészek nyilatkozatai. — *Diner-Dénes* József: A fénykép és művészi látóképességünk. — Dr. H. *Erba* (Berlin): Őszi és téli tájak fényképezése. — *M. B.*: Az állvány gyakorlati használata. — *Först-*

ner Aladár: Amatőrök a tengeren. — *Kelsen* Frigyes Ottó dr.: Berlini amatőrök.

(*) **A Jogtudományi Közlöny az 1905. év elején éri meg kiadását negyvenöt esztendője.** E lapot 1865-ben alapította dr. *Dárday* Sándor, akkor miniszteri titkár, jelenleg az állam számvevőszék alelnöke, ki ma is a lap főszerkesztője. A 70-es években *Zsinszky* Imre volt a lap főmunkatársa, később dr. *Fayer* László egyetemi tanár lett a főszerkesztő, míg a lap főmunkatársa 1898. év óta dr. *Balogh* Arnold ügyvéd. A negyvenöt jubileum alkalmából a szerkesztőség karácsonykor és újévkor egy-egy jubiláris számot ad ki; a karácsonyi számba, mely ma hagyta el a sajtó cikkeket iriak többek között *Wassics* Gyula, *Concha* Győző, *Krátk* Lajos, *Lányi* Bertalan, *König* Vilmos, *Imling* Konrad, *Schwartz* Gusztáv, *Térfi* Gyula, *Reichard* Zsigmond és *Fayer* László. Úgyanezen számban van mellékeve a *Jogtudományi Közlöny* eddig megjelent összes évfolyamának tartalommutatója.

(*) **Békarisnya.** Coopernek ezt a legszebb regényét *Mikes* Lajos átdolgozta az angol eredeti nyomán a magyar ifjúság számára, s az átdolgozás gyönyörű képpel, díszes vaszonkötésben most jelent meg a *Lampel-Wodianer* cég kiadásában. Ára 3 korona 20 fillér.

(*) **Magyar költők ifjúsági kiadása.** Régi lírány pótóknak a *Benedek* Elek szerkesztetett *Kis Könyvtár* című ifjúsági gyűjteménynek most megjelent legújabb kötete, amelyek hat nagy magyar költő költeményeit közli az ifjúság számára összeválogatva. A kötetek élet- és jellemrajzi bevezetéssel és a költő arcképeivel. *Arany* János, *Vörösmarty* Mihály, *Tóth* Mihály, *Czuczor* Gergely, *Tóth* Kálmán és *Garay* János költeményei kerülnek így módon az ifjúság kezébe. A vaszkó kötetek ára kötet 1—1 korona. A *Kis Könyvtár*-t a *Lampel-Wodianer* cég adja ki.

(*) **A Családi Regénytár új kötetei.** A *Szent* István-Társulat családli regénytára négy új kötetet lép a karácsonyi könyvtárra: *Két kötet* eredeti elbeszéléssel s egy kötet angol regény fordításával. Az új kötetek ezek: 1. *A múltóság asszony embere*. Elbeszélések, írta G. Büllner Julia. 2. *Henri Harland: Sampaolo grófné*. Regény angol eredetiből fordította G. M. S. *A zengő hegy*. Bükkyvidéki históriák. Írta *Tarcsai* György.

Nyitlér.

E rovattal közlésként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Legelegánsabb uri ruhákat
legdivatosabb kiállításban, valamint előnyös ruhabetétet ajánl
TILLER MÓR és TÁRSA
cs és kir. udvari szállító
Budapest, IV. kerület Vározi-utca 35. szám.

MÁLNÁSI
SICILIA
Gyógyforrás
Féraklár **LUX MIHÁLY** Muzsám-körút 7. szám.
Budapest: **LUX MIHÁLY** — Telefon 672.

Tisztelettel értesítem, hogy hírvessz fűző-üzletemet az udvarba helyeztem át és ez alkalommal kész fűzőket tud nyomon árulni.

HEYEK EDE. Szervita-tér 3. sz. bejárati udvarba

Sirolin
A LEGTÖBBB TANÁROK ÉS ORVOSOKTÓL AJÁNLVA:
TÖDÖBAJOK A LÉGZŐSZERVEK IDŐLT KATARRHUSAI
SCROPHULUS INFLUENZA ELLENVÁRÓI CSAK EREDETI ÜVEGREN.

SPORT

* **Nemzetközi junior céllövő verseny.** Székely Miklós országgyűlési képviselő, a Budapesti Egyetemi Athletikai Klub elnöke 1905 tavaszán ismét rendez nemzetközi junior céllövőversenyt a szent-lőrinci lövődjében. A verseny feltételei a következők:

Az első legjobb lövő 15.000 koronát és tiszteletdíjat, a második 2000 koronát, a harmadik 1000, a negyedik 600, az ötödik 500, hatodik 400, a hetedik 300, a nyolcadik 200, a kilencedik 100 koronát kap. A tiszteletdíj aranyérem, a második és harmadik győztes ezüstéremet kap, a többiek bronz-

éremet. Rézvetéket a versenyen társadalmi állásra való tekintet nélkül mindenki, aki 1882 január elseje óta született, a becsület ellen soha nem vétett és nemzetközi céllövversenyen még első díjat nem nyert. A Szemere Miklós által rendezett három nemzetközi céllövverseny első három-három helyezetteje a versenyben nem vehet részt. Tét fejenként husz korona. A Budapesti Egyetemi Athletikai Klub tagjai a tétet felét fizetik. A nevezéseket igazoló okmányokkal felszerelve a tétet együtt a Budapesti Egyetemi Athletikai Klub titkárságához a Központi Egyetemre kell beküldeni.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **A tábla új elnöke.** A budapesti királyi ítélőtábla e hónap 31-én szombaton délelőtt 10 órakor teljes ülést tart, amelyen Csáthó Ferenc, a tábla újonnan kinevezett elnöke leteszi a hivatali esküt.

§§ **A Kuria tanácsainak új beosztása.** Most készül el a királyi Kuria polgári és büntetőtanácsainak új beosztása, amely sok változást tüntet föl. A hét polgári tanács közül háromnak nincsen elnöke, amennyiben Szabó Albert, a II. tanács elnöke, nyugalomba vonult, Csáthó Ferencet, aki a IV. tanácsban elnökölt, a királyi tábla elnökévé nevezték ki, a VI. tanács elnöki állása pedig több, mint egy esztendője betöltetlen. A büntetőtanácsok közül kettő kapott új elnököt, az első tanács, amelyben az elhunyt Vörösmarty Béla helyét Oberschall Adolf, a Kuria új másodelnöke foglalta el és a harmadik tanács, amelyben Bömches Gyula váltotta föl a nyugalomba vonult Sélley Sándort. A jövő, 1905. évre szóló beosztás különben a következő:

Polgári tanácsok: I. Elnök: Szabó Miklós. Bírák: Ádám András, Popu József, Kovács Antal, Somogyi Mihály, Lallovits János, Staud Lajos és Witt László. Jegyzők: Geiger Miklós törvényszéki bíró, Vida Zoltán albíró. II. (főúlvizsgálati) elnök: — Bírák: Gottl Ágoston (helyettes-elnök), Mezey Albert, Havass Károly, Fittler Imre, Major Kálmán, Dezsőffy Géza és Danilovics Elek. Jegyzők: Kondor Aladár albíró, Sasóczy Károly tá. jegyző. III. (urbéri, bányá) Elnök: Vavrik Béla. Bírák: Gyárfás Ferenc, Pecháta Endre, Isemberg Kálmán, Tódrófi Domokos, Tóthóty Béla, Orozsy Géza, Végli József és Száros Kálmán. Jegyzők: Kriseh János albíró. IV. (váltó, kereskedelmi, esd). Elnök: — Bírák: Beck Hugó, Végli János, Jókuthy Albert, Greszák Károly, Kovács Béla, Tolnai Antal, Ludvig János, Wettstein Gyula és Szalay Zoltán. Jegyzők: Pannocsi István törvényszéki bíró, Körtvélyessy György albíró. V. Elnök: Zecsey Zsigmond. Bírák: Illés Károly, Bene Kálmán, Fráter Imre, Szász Dénes, Sésői Szabó László, Scherff János és Jantsik Viktor. Jegyzők: Berger Rezső albíró. VI. Elnök: — Bírák: Frink Endre, Hüvös Károly, Illés Jenő, Istvánffy József, Balázsovich József, Lehotzky Lajos, Pinkovits Ödön, Vörösmarty János és Forster József. Jegyzők: Szent-iványi Gyula, törvényszéki jegyző, Hazalinszky Géza járásbíró. VII. Elnök: Vági Mór. Bírák: Klimkó István, Egyri Kálmán, Horváth Kálmán, Karsa László, Verme Gyusztáv, Debrecsny Miklós, Dobosy Alajos és Ávedik Simon. Jegyző: Andrásovics Kálmán albíró.

Büntetőtanácsok: I. (sajtó) Elnök: Oberschall Adolf. Bírák: Kelemen Mór (tanácsvezetői joggal), Vájkai Bertalan, Zsigmondovics Mihály, Tarnai János, Szegheő Ignác, Szentkereszty Zsigmond báró, Pichler Lipót. Jegyzők: Mladoniczky Nándor törvényszéki bíró, Éder Kálmán albíró. II. Elnök: Sebestyén Mihály. Bírák: Netberger Ignác, Mikó Miklós, Nyers Lajos, Tóth Gerő, Onacin Sándor, Garam Jenő, Devich László. Jegyzők: Mariska István albíró, Ráth István albíró. III. Elnök: Bömches Gyula. Bírák: Nedeczky Ödön, Nagy Sándor, Szent-Imrey Jenő, Podhorányi Gyula, Dogariu Tamás, Jancsó István, Verováczy Gyula. Jegyző: Csengery Miklós albíró. IV. Elnök: Paiss Andor. Bírák: Losonczy Ödön, Berlogia Abraham, Mezei János, Naményi József, Bolgár Emil, Raizs Andor, Szócs Ákos, Deák Péter. Jegyzők: Schott Endre albíró, Percezel István albíró.

§§ **Sikkasztó ügyvéd.** Nevetségesen csekély összeg elvételével utját vágta kiemelt egy fővárosi ügyvéd egész jövőnd pályafutásának. Diamant Mór lajtosmezei vendéglős, ötvenöt koronát küldött postán Lederer Ignác budapesti ügyvédnek, hogy szolgáltsa át dr. Springer ügyvédnek, akinek ez egy peregyezés szerint járt. Dr. Lederer azonban em adta át a pénzt, hanem azóta állaira

fordította. Diamant sikkasztásért feljelentette az ügyvédet, aki egyébként nem először került összeütközésbe a törvényvel. A budapesti járásbírósg Legeder Ignác sikkasztás vétségéért ötm napi fogságra, egy évi hivatalvesztésre és politikai jogainak elvételére ítélte. A felelviteli törvényszék helybenhagyta ezt az ítéletet, amelyhez a Kuria ma Onácia Sándor bíró előadásában, a semmiségi panaszok elutasításával hozzájárult.

§§ **Dr. Róth Sándor szabadlábban.** A vizsgálóbíró tudvalevőleg tegnap elrendelte dr. Róth Sándor ügyvéd szabadlábba helyezését, az ügyesség azonban felfolyamodást jelentett be a vizsgálóbíró végzése ellen. A budapesti büntetőtörvényszék vádtaácsa Csáthó István táblai bíró elnökle mellett dr. Csáder Gusztáv bíró előadásában ma délután tárgyalta az ügyesség felfolyamodását. A vádtaács közel másfél órai tanácskozás után helybenhagyta a vizsgálóbíró szabadlábba helyezését. A vádtaács határozatát dr. Kiss István vizsgálóbíró nyomban kihirdette dr. Róth Sándor és védője dr. Keszits Antal előtt, dr. Róth Sándor 27 napi fogság után délután három órakor hagyta el védője kíséretében a fogházat.

§§ Egy pénzügyi fővigyázó szélhámoságai.

Ez év november elején Dietrich Jenő pénzügyi fővigyázót fölért hatósága többrendbeli hivatali visszafélés és szabálytalanság miatt hivatalvesztéssel sújtotta. Az elesapott fővigyázó mindamellett egyenruhát viselt és hamisított szolgálati könyvvél ingyen utazgatott a máv. vonalán. Vakmerőségében annyira ment, hogy egyenruhájában megjelent Rékospatótán s több lakost pénzügyi kihágás címen pénzbüntetésre ítélte és a pénzt nyomban be is hajtotta a maga javára. Szélhámoskodásainak talán sohasem lett volna vége, ha a napokban volt hivatal társai föl nem ismerik Gödöllőn s el nem fogadják. Dietrich Jenő a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája előtti beismerése a terhére rótt büncselekményeket, mire a vizsgálóbíró csalás és közokirat-hamisítás büntetése miatt elrendelte ellene a vizsgálatot és vizsgálati fogságba helyezte.

§§ **Szabadlábba helyezett szövetségi igazgató.** Radványi Dánielt, a csődbejutott „Fehér kereszt orvosság kölcsönös, temetkezési és betegsegélyező egyesület, mint szövetségi” letartóztatott volt igazgatóját, a vádtaács ma szabadlábba helyezte. Ez az egylet az idén tavaszkor, csődbejutott, mely után az egyleti tagok feljelentették annak vezetőit s így került vizsgálati fogságba Radványi is, aki az egyletnek főbb igazgatója, majd titkára volt. A hitelezők a csődbejutott egylet ellen 260,000 korona követelést jelentettek be, ezzel szemben a csődtömeg gondnok 115,000 korona vagyont jelentett be, amely az egylet Horánzky-utcai házának eladási árán befolyt. A leartóztatott igazgató védője, tekintettel arra, hogy a vizsgálat folyamán most már tisztázódott a helyzet, védeno szabadlábba helyezését kérte, amit a törvényszék vádtaácsa, Csáthó István táblabíró elnöklele alatt, el is rendelt.

TAVIRATOK

A Körber-kormány lemondása.

Bécs, december 27. A miniszterelnökhöz közel álló „Montagsrevue” tegnapi cikkéből azt következtetik, hogy az osztrák belpolitikában már legközelebb döntő fordulat várható. Körber hír szerint már holnap fel fogja ajánlani lemondását a királynak, ha pedig a király azt nem fogadná el, Körber a másik alkotmányos eshetőséget fogja ajánlani: a **birodalmi tanács feloszlását és az új választások kiírását.** Hogy ezt tehessék, előbb a szükség-javaslat és a referendálási kölesön között felállított junktimot is a Ház plénumában szavazás alá kell bocsátani és e célból a Reichsrathot január 17-ikére ismét összehívják. Egy másik verzió szerint a Reichsrathot csak a német kereskedelmi szerződés megkötése után fogják összehívni.

Bécs, december 27. Ugy látszik, valóra válnak azok a napok óta terjesztett híresztelések, hogy a Körber-kormány a költségvetési bizottságban történt leszavaztatásának alkotmányos konzekvenciáit el fogja vonni és lemond. A belpolitikai kérdésekben kitinően értesült *Prager Tagblatt*, amely tudvalevőleg elsőnek közölte nemrég a Körber-kabinet rekonstruk-

ciónak híreit; ma a következő figyelemreméltó közleményt hozza:

Tegnap óta szárvra kapott a hír a Körber-minisztérium lemondásáról. Felhivatalosan nem ismerik ugyan be, de megbízható részről vett értesülések alapján közölhetjük, hogy bár e híresztelés korai, de nem alapítalan. A minisztérium legközelebbi forma szerint is le fog mondani, miután Körber már szöbellel bejelentette ő felségének, hogy minden körülmények közt meg akar válni állásától. Az uralkodó erre Körbert újabbán is biztosította változatlan bizalmáról, de a miniszterelnök megmaradt eltökélt szándéka mellett. Körber egészsége az utóbbi időben komolyan megrendült és gyomorhaja a legutolsó parlamenti závarok idején jelentékenyen rosszabbodott. Orvosai sürgetik, hogy kímélje magát, amit nem tehet, ha hivatalban marad. Ilyen körülmények közt és az amugy is vizagztalan parlamenti helyzetre való tekintettel a miniszterelnök szilárdan el van határozva, hogy megválik állásától.

Ő felsége eddigelé nem teljesítette a miniszterelnök térést s naponként többször is tudakozódik Körber egészségi állapotja felől, rendkívütelén bizalmáról pedig több is biztosította.

A dolgok mai stádiumában természetesen nem lehet bizonyosat mondani a felől, hogy ki lesz Körber utódja. Körber maga, mint hírlik, ideiglenes hivatalnok-miniszterium kinevezését ajánlotta ő felségének s valószínű, hogy annak feje dr. Wittek jelenlegi vasutgyvi miniszter lesz.

Prága, december 27. Az ifju-csehek organuma, a „Národní Lisztí” közli, hogy Körber már benyújtotta lemondását.

A marokkói konfliktus.

Páris, december 27. Marokkóból jövő jelentések szerint a helyzet felette komoly. A francia-barát hadügyi és külügyi miniszterek teljesen elvesztették a szultán kegyét. A francia kormány el van tökély, hogy a diplomáciai lépéseken kívül más módon fog nyomást gyakorolni a szultánra, de nem készül flottademonstrációra, sem nem fogja katonailag megszállani Marokkó területét Algiron, tud, ellenben el van tökély, hogy Marokkó nyole kikötőjét fogja megszállani s ily módon megfosztja a szultánt jövedelmének nagy részétől, noha tisztában van azzal, hogy ennek a rendszabálynak komoly nehézségei támadhatnak.

A török reformok.

Konstantinápoly, december 27. A tegnap tartott minisztertanács újból a macedóniai esemendégek külföldi tisztjei számának szaporítására vonatkozó közös átiratra adandó feleletet vitatta meg. Hír szerint ez a felelet kedvező és csak azzal a fentartással él, hogy újabb szerződésbe a porta nem megy bele és az új tiszték szerződéséi az első ízben alkalmazott külföldi tiszték szerződéséivel együtt járnak le.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, december 27. Eladott buza füzávidéki 10.70, bászági 10.40 mosoni és győri 10.40 K. tót felvidéki 10.35 K. Rozs: tót felvidéki 8.10, pestmegyei 8.10 K., különféle magyar 8.—, osztrák 8.10 K. Árpa: mervoarszági 8.75, marohfeldi 7.80, bécsvideki 8.—, tót felvidéki 8.—, Tengeri 8.20, La Plata 7.95.—8.30 K. Zab magyar 7.30 K, válogatott 8.15, csehországi 7.50—7.75 K.

Berlin, december 27. 4.2% os papírjárdék — 4.º osztr. aranyjárdék 101.40 Osztr. hitelrész. 212.50 Déli vasut 17.70 Orosz bankjegyek 216.— 4.º osztr. orosz kölesön 91.90 Disconto-Commandit 192.60 Dynamit Trust 192.60 Harpeni 214.50 4.º osztr. ezüst-járdék 106.10 4.º osztr. aranyjárdék 99.80 Magyar koronajár. 97.90 Osztr. m. áll. vasut 138.— Bécsi váltóár 84.95 Olasz járdék — Alt. Villamos Edison 226.90 Gelsenkircheni 232.26 Laurachó 248.60.

Frankfurt, december 27. 4.2% papírjárdék 101.40 4.º osztrák aranyjárdék 101.40 4.º magyar aranyjárd. 99.70 Osztr. hitel rész. 212.30 Osztr. m. áll. vasut 138.90 Eszakovgyoti vasut 105.50 Bu-tiehrad vasut — Londoni váltóár 203.75 Bécsi Banverein 141.40 Villamos részvény 150.50 3.º m. arany kölesön 83.80 4.º osztr. ezüst-járdék 100.40 Osztr. koronajárdék 100.30 Magyar koronajár. 99.95 Osztr.-magyar bank 117.60 Déli vasut részvény 17.65 Elbeögyöri vasut 105.50 Bécsi váltóár 8.— Párisi váltóár 81.5 Union-bank 142.70 — Alpési bányarész. 306.—

REGÉNY

Detektiv-kisasszony.

Irla: OLD SLEUTH.

(18)

Mr. Cameron a következően folytatta elbeszélését:

— És midőn álarcát lerántották, haja is fellobbent és a szürke apáca hamlokán ugyanazt a forradást láttam, mint francia szobaleányunkén.

Mrs. Cameron csodálkozva kiáltott fel

Most már nem gyanúsította Cameron azzal, hogy a francia leányt felbérelte ellene, egészen más irányt vettek gondolatai.

Mr. Cameron folytatá és elbeszélte, hogy mint vezette meg a szürke apáca kocsisát, hogy elhozza az ő házába, a város végére és szórol-szóra elmondotta az ott lejátszódott jelenetet.

— Kit akart megfigyelni a bálón!

— Wilbur Henryt.

— És ő rántotta le a francia szobaleány arcáról az álarcot?

— Ezt nem tudom egész biztosan, de valószínűnek tartom, hogy ő volt az, ki egész este foglalkozott vele.

Mr. Cameron bevallotta, hogy a leány csakugyan nem volt otthon egész éjjel és elbeszélte, miképpen jött arra a gondolatra, hogy a leányt Cameron bérelte fel, hogy őt kikémlelje.

— És mi célból kémleltetnék én?

— Hát tudod, kedvesem, a férfiak mind féltékenyek! És én azt hittem, hogy te is ebbe a betegségre estél, az a gondolat bántott s azért állítottam, hogy a leány itthon volt.

— Esküszöm, hogy ebben a házban láttam meg először ezt a titokzatos leányt és az első perctől kezdve mindjárt kételkedtem becsületességében.

— Hát miért gondold, hogy engem akart kikémlelni?

— Erre én egyáltalán nem gondolok

— Hát akkor kire gondolsz?

— Magamra!

— Jó Isten és miért?

— Hát a papírok miatt.

— És vajon ki bérelte fel?

— Wilbur Henry.

— Azt hiszed, hogy ő talán sejtí az igazat?

— Ezt nem tudom, de viszont az bizonyos, hogy a francia szobaleány álnok nő és tulajdonképpen nem ebből a célból jött hozzád, hogy helye legyen. Siri csönd állott be.

Mrs. Cameron arca lasanként elkomorult és végre halkán így szólt:

— Kár, hogy nem voltunk elővigyázatosabbak. Ez a leány már biztosan észrevette, hogy nem nézzük jószemmel.

— Miért?

— Most persze vigyázni fog.

— Hiszen elkergetheted a házból.

— Ezzel nem sokat nyernék.

— Hát itt akarod tartani, hogy tovább is kémkedjem?

— Nem!

— Hát akkor mit akarsz csinálni?

— Tud ő már ugyis eleget.

— Éppen ettől félek.

— Valami módon el kellene némitanunk ezt a nőszemélyt. — mondta Cameron és rövid halk beszélgetés után a két összeesküvő elbucszott egymástól.

Nagyon aggódtak mindketten és amint az rendszeren történik, az első elkövetett bűn egyengette a másikat az utját.

Mielőtt az itt leírt beszélgetés megtörtént volna, Mrs. Cameron körülnézett, hogy nem hallgatódik-e valaki. Bár a lehető leghalkabban beszélgettek, mégis félt egy kissé.

Mivel most már tudták, hogy ezuttal valami furfangos nővel van dolguk, nagyon vigyáztak. De azt nem tudták még el sem képzelni, hogy a francia szobaleány még nálunknál is ravaszabb és bármily halkán beszéltek is, ő minden szavukat meghallotta. Valami veszedelmes kis műszert dugott a kulcs-

lyukba és ennek segítségével és íles fülével meghallotta beszélgetésüket.

Miután Cameron elment, Mrs. Cameron abba a szobába ment, hol a francia leány tartózkodott.

Az asszony nagyon kedvesen és barátságosan, szinte tulajdonképpen szólott a leányhoz.

Bensejűkben mindketten érezték, hogy itt valami fog történni és megkezdődött a legkétségbeosztottabb háború a két ravasz nő között.

Ugyanaz nap délutánján, az ebéd után Mrs. Cameron felszólította a leányt, hogy igyon vele együtt egy eszeo theát.

A szobaleány köszönettel visszautasította ezt az ajánlatot; mikor Mrs. Cameron újra látta, hogy minden közeledése hiábavaló, a szobaleánynak nagy dühvel arcába vágta, hogy milyen álnok és ravasz, azt mondta, hogy nem tud angolul, pedig ez nem igaz. Dühében annyira ment, hogy a leányt azzal vádolta, hogy pénzt lopott tőle.

Mikor a leány ezt meghallotta, elmosolyodott — mintha csak erre várt volna. Rögtön kijelentette, hogy kilép a szolgálatból.

Abban a pillanatban, mikor a szobaleány kilépését asszonyának bejelentette, valaki kopogott.

Mrs. Cameron az ajtóhoz sietett, kinyitotta és ekkor Coulter Dick jött be a szobába.

Mikor a férfi belépett, a dühöngő nő még dühösebb lett. Azt kiáltotta a leánynak, hogy addig nem szabad elmennie a házból, míg holmiját át nem kutatja és az ellopott pénzt elő nem adja.

A leány határozottan kijelentette, hogy a kutatást nem fogja megengedni, aztán szobájába ment, s utra készülődött. Mrs. Cameron ekkor mindent elmondott Coulternek.

A férfi figyelmesen hallgatta szavait, és esodákozott. Végre így szólt:

— Ez a leány egész vagyonunkba kerülhet,

— Mindenesetre.

— Mondd testvérem, bátor nő vagy!

— Hogyan gondolod ezt?

— Ebben a házban most senki sincs itthon, mindenki oda van nyaralni.

— Tévedsz, az első emeleten egy család itthon van.

— Az első emeleten? Csak egy család!

— Igen!

— No ez nem baj! Azért mi végezhetünk vele.

— De egyet meg kell gondolnod: ha gyanud alapos, úgy ennek a békának bizonyára vannak szövetségesei is, akik bizonyára lármát csapnak, ha el-tűnik.

— Az sohse bántson téged, csak bátor légy. Nagyon jól tudod, hogy nálunk milliók forognak kockán. Ha ez a béka elmegy a házból, akkor végünk. Tehát az a kérdés: végigjártasszuk-e a játszmát vagy feladjuk? — Nos?

Az asszony némán ült helyén, végre halk, rekedt hangon így szólt:

— Dick, nem adhatjuk fel a játékot, miután már majdnem a végére értünk és miután már majdnem megnyertük.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET.

A zűrzavar nő.

Coulter Dick olyan ember volt, aki már az egész világot bejárta és bárhol is volt, mindenütt közeli viszonyban állott a tolvajok világához. Ennek következtében sok minden olyat tudott, amit csak a betörők tudnak.

Mrs. Cameron annak a szobának ajtajához ment, hol a francia szobaleány lakott és hívta.

Kiáltására nem jött felelet. Mrs. Cameron ismét kiáltott.

Rekedten és durván hangzott hangja. A borzalom kifejezése ült arcán, mialatt Coulter Dick a szomszéd szobában várakozott.

Mrs. Cameron kopogtatott az ajtón és még hangosabban kiáltott. De mivel választ nem kapott, visszatért abba a szobába, hol cimboráit várta és így szólt:

— Nem kapok választ tőle.

— Ha elszökött, akkor szépen felültünk, — mond a férfi.

— Nem szökött el, hiszen talán csak nem lehetett ki a lakásból, hogy észre ne vegyük.

— Hát várj itt, én majd bemegyek hozzá a szobába.

Egész testében reszkette rogyott le Mrs. Cameron egy székre és Coulter odament ahhoz az ajtóhoz, mely a leány szobájába vezetett. Ki akarta nyitni az ajtót. Reátette kezét a kilincsre és az ajtó felnyílt.

Az előszobában égő gázlámpa fénye megvilágította a szobát. A szoba üres volt — a madár ki-repült.

Goelet Kaete már eleget hallott és mivel látta, hogy további ott tartózkodása csak veszélyessé válhatna reá nézve, elhatározta, hogy elmegy.

A két büntárs csodálkozása és hosszasága leirhatatlan nagy volt. Ijedtségük még csak most kezdett nőni.

Coulter Dicknek elég esze volt és így rögtön reájött, hogy a francia szobaleány csak komédiázott és mindjárt így kiáltott fel:

— No mi szépen felültünk!

— Nem egészen — felelt Mrs. Cameron. — Majd kipuhatólunk, hova lett az a ravasz leány.

— Nagyon csalódsz! Ez a leány állítólag itthon volt itt nálad és így sohasem fogsz reátalálni.

— Mr. Cameron is felismerte és így én is megfogom ismerni, bárhol találom.

— Ez igaz, de próbáld csak keresni! Mi ugyan előnyben vagyunk, de addig, míg őt kezükbe nem kerítjük, addig folyton veszélyben vagyunk!

Egy hét telt el. Ez idő alatt Goelet Kaete visszaköltözött lakásába, amelyet csak néhány ajtó választott el a Mrs. Cameron lakhelyétől.

Az utóbbi azzal dicsőkedett, hogy bárhol is találkozik a francia szobaleánnyal, mindenütt felismeri. Pedig már legalább tízszer ment el mellette, anélkül, hogy tudta volna, mily közel van hozzá a leány.

Detektiv-kisasszony elfedte a forradást, amelyről Mr. Cameron felismerte és olymódon takarta el, hogy még a legelősebb szem sem vehette észre.

Ekközben Goelet Kaete már többször találkozott Wilbur Henryval.

Kaete nem tévedett, mert valóban úgy volt, amint sejtette. A fiatal ember lelkesedett férje, szerette és a leány mégsem volt boldog.

Midőn egy napon egyedül ült szobájában, így gondolkodott:

Most szeret, bár tudja, hogy valami titok veszi körül; de ő gyöngéd és művelt ember. Mit fog érezni akkor, ha megtudja, hogy én vagyok a hírhedt detektiv-kisasszony? Mit fog akkor szólni, ha megtudja, hogy az a leány, kit ő ártatlan, szende nőként tart, olyan lény, ki kénytelen volt megismerni a bűn tanúit és a földi rosszaságok minden fajtáját?

Goelet Kaete igen szép nő volt és nagyon fiatal. Bár mint detektívnek kollegái között igen jó neve volt és már számos éven át működött ezen a téren, csak huszonöt éves volt. Mint már előbb fejeztünk egyikeben jeleztük, Kaete élete, gyermekkorától kezdve, igen különösen alakult. Végre megismerte az embert, akit szeretett és ennek a férfinak szerelmét általán nyerte meg. Most félt, hogy Henry megvetéssel és dühvel fogja eltaszítani magától, mert megcsalta és nem igazi alakját mutatta neki.

Érezte, ha ez az óra elérkezik, akkor szerelme meghalni.

Goelet Kaete mélyérzésű nő volt és az idő még jobban fokozta szenvedélyét, de ugyanolyan mértékben nőtt félelme is, aggodott nagyon, hogy Henry végre is felfedezi féltékenyen őrzött titkát.

Egy napon detektiv-kisasszony és Wilbur Henry a parkba mentek sétálni.

Henry észrevette, hogy barátjáné szomorú és lever.

A leány megmondta neki, hogy Kaete-nek hívják és midőn kétszer gyöngéden nevével szólította és a leány nem válaszolt, így szólt:

— Ön ma nagyon szomorú és hallgatag!

— Igaz, de gondolataimban önnel foglalkoztam.

— És ezek a gondolatok tették oly szomorúvá!

— Igen!

— Mennyiben, kedves barátom?

(Folytatjuk.)

Szerkesztői üzenetek.

- Kéziratokat nem adunk vissza. -

R. S. Blak. 1. Igenis, végezhetik. 2. Hogy milyen könyvekre van szükség, az akadémián igazgatóságuk közleggel megmondja. Oda tessék fordulni. — V. O. Tiszteletlen dolog, amit az illető elkövetett, de sem becsületesítés, sem rágalmazás címén nem perölhető, mert olyan elővigyázatosságot fordított a meghurcolás, hogy állg skadna bíró, aki a becsületesítés ismeretvel megállapítaná. Legokosabb ha nem törődik a dologgal. — Régi előfizető, Pépa. Sok ilyen irányú kérdés érkezik hozzánk, ami azt bizonyítja, hogy a lapunkban közölt regény teljesen meggyőzte olvasóink szíves rétegeinek a többségét. Könyv alakban magyar nyelven nem kapható. Az angol eredetiből magyar nyelvre fordítva egyedül lapunkban jelent meg. — R. B. Keszthely. Nem szabad Ipari kihágást képez és bünteték. — Kiváncsi, Szokás. — L. Tisztelet. A Góthai Almannach az egész világ másods családait és összes családtagjait fősorolja, tehát a magyarokat is. A családok lakhelyét azonban nem. Ezeket össze lehet szedni a Földrajzhoz tartozóknak a névsorából és a Nemzeti Kiszámoló tájékoztatójából. Olyan könyvből, amely ezt összefoglalva közzé teszi, nem ismerünk. — Arzák. László Vilmos műföld, VIII. Hunyadi-utca 27. — 330'95. ez előfizetői Csonkított bankjegyeket az Osztrák-magyar bank fő- és fektetését megfelelő levonás mellett beváltatnak. A kértettség cég címét nem tudjuk. A kivándorítási törvény élelvelepte óta nem is igen működhetik. Ha igen, akkor is csak útlevelek és akkor is a törvény ellenére. — Csodadoktor. Dr. P. Ignác. IV. Magyar-utca 30. sz. — P. E. Nagyvár. 1. Meghatározott időközön van köze, de évenként többször van vizsga, tehát válogathat. 2. Bizonyítani kell, hogy két szemesztert haligatott az egyetlen jogi karán az államszerveletből. Bochner Károly államszervelet. 3. Előírva egy sínes, a szakmunkák között válogathat. — Jácint 132. A felelősséggel mindegyetve ekkéssé. Ha a látható lételem nem lesz megelégedve, felelősségen a Kuriahoz bír a vőleper hivatásból oda is fejt. Ha a fu tartását a válogásban keresse vetők, ugy az illető bizonyítványt előzetes alperest a tartásra. Ha pedig bármily jogserlelem támadt abból, hogy ügyvédje nem értesítette kelte időben az illetőre, tege meg elene az illetékes kamaránál a felelősséget. Különbön is kéréses tartozik, ha vagyoni hátránya számozott a felelősség elmarasztalásából. — Remény. A szerződés érvényes. A stukturálato elemelést nem köteles túrni. Ha mégis emelne, kártérítéshez van jog. — 45493. sz. előfizető. Csak szakemberek adhatnak megfelelő felvilágosítást. Tessék a Vegyi Ipari szerkesztőséghez fordulni, VII. Kertész-utca 43. sz. — F. I. Marcvásárhóly. Teljes kimerítő és megvizsgáló választ kaphat kérdésére a Menefégyirodától, IV. Vigadó-ter 1. sz. — Ühelyi előfizető fia. 1. Nincs külváltoztatás. — 2. Megállapodás szerint. — A. J. B. Szentes. Deák Ferenczel felelősk: szabadni szabad, de tisztességes ember nem teszi. A felelősség az illető minden cselekményétől különben a jogszűrt terheli. — D. A. Lugos. Nem közölhető. — A kiderült igazság. Nem közölhető. — 45271. sz. előfizető. Azt mi innen nem tudhatjuk. Tessék fordulni a kassai hadispánczérszakszág intézményéhez fordulni. Ha valahol, ott kaphat felvilágosítást. — L. V. Harkács. Szíveskedjék megkérdezni a Tudományegyletem központi irodájában (IV. Egerterület), Csak ott mondhatják meg. — K. F. Csetnek. Önmag felelősségi igazva és felelősbrodása is jogos. De nem segítené az ügyön, ha a pnszást lapunkban közölőznék. Mert nem a helyes-űtől válszóló, amikor a VII. kerületi rendőrszolgálatához fordul panaszával. Mindenképpel szíveskedjék a budapesti főbírsz. irodájához értesíteni a dologról, továbbé azt az iratkozást, amely S-nak a munka-könyvet küldhöz. Magából a munkatársakból tudhat meg, hogy melyik az az iratkozás. Azután tessék S-t lakhelyének előjáróságánál bejelenteni a 8 K. visszatérési se iránt. — M. J. Sármeg. Mint bejegyzett cég sem kaphatb íalmérségi engedélyt, ha a közszeg többel, mint a mennyire van, el nem bír; ez a szolgálat (városoktan a rendőrkapitány) véleményezéséről függ. A pénzügyminisztériumhoz. — 4378-ik sz. előfizetőnk. Csak a bérlet lejártáig mérhet írt. Különbön forduljon a pénzügyi igazgatóságához. Az íalmérségi törvény szigorúan megtilja az engedély nélkül való kérését, ha volt is ez, előt engedélyt. — 1493. A lelkészről semmitse sem. A vállalkozást csak ügyvéd után adhatja be. Vagy forduljon az ügyvédi kamarához ingyenes ügyvéd kérésével. A vállalkozást az asszony tartózkodási helyén kell beadni, vagy ha ismeretlen helyen van, — ama hely illetékes ügyosztásánál, ahol a házasság kötöttet. — K. Lajos Péter. Ha a közszeg az Államkincstárnál megváltotta a bor- és borszagyalási adókat, ugy jobban van neki ezen adókat hátráig ugy kezelni, ahogy neki tessék. A hátráig való közszeg által nem az érdeke csak, hogy a közszeg kötelezést szedi be ezen adókat, hanem az is, ha a közszeg az adóköteles felelők államlányosság iránta néve könyvezik. Az mai sem változat a dolog, hogy a közszeg mint adószedőre jogosult a nemfizetőket és a halmozottakat, valamint a mérsékösséket külön-külön avagy csoportonként egyezteté ki. A B az, hogy előtte nem adta, hanem az adóköteles felelők szedi be az adót. Hogy többet szedi be, mint amennyit államlányosságban fizet, ez a közszeg haszna és a pénzügyi hatóságának abba beavatkozási joga nincs, mert csak természetesen, hogy azért váltotta meg a közszeg, mert abból hasznát reméli és a közszegnek ezen nyereszkedése különben is megengedett dolog.

KÖZGAZDASÁG

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár ma délután, Hodossy Imre orsz. képviselő elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya a részvénytőke fölemelése volt. Dr. Schmidt József min. tanácsos, az intézet vezérigazgatója az igazgatóság nevében előterjesztette, hogy az üzletágaknak kiterjesztése általában, de különösen a községi költségű és a községi kötvények állományának fölemelése és nagyobb biztosítása föltétlenül szükségessé teszik a részvénytőke fölemelést. Kéri tehát a közgyűlés bejegyzését 3500 drb uj 600 kor. névértékű részvény kibocsátására, amelyek egyenkint 1400 kor. kibocsátási ár mellett a részvényesek rendelkezésére állanak. Az indítvány szerint a részvénytőke 2.100.000 koronával, a különböző tartalékalapok 2.800.000 koronával lennének fölemelendők. A részvényekre való befizetés módzataira néve kéri a közgyűlést, hogy bizza ezt az igazgatóságra; az uj részvények 1905. január 1-től 5 százalékos kamatozásban részesülnek és az 1906-ik üzletév nyereségéből már részesedni fognak. Az uj részvényeket az igazgatóság ugy bocsátja a régi részvényesek rendelkezésére, hogy négy régi részvény jogosít egy uj részvény átvételére, azok a részvényesek pedig, akik nem rendelkeznek négy részvényvel, minden egyes régi részvény után egy darab részvényutalványra tarthatnak igényt. Azokat a részvényutalványokat, amelyek 1906 december 31-ig nem váltottak be uj részvényekre, az igazgatóság a mindenkor tözsei árforlyam mellett eladja és a befolyt összeget az illető részvényes javára takarékbetét gyanánt kezeli. Indítványozza végül az igazgatóság, hogy az alapszabályok vonatkozó szakaszát, amely szerint az eddigi részvénytőke 4.200.000 forintot tett ki, amély 14.000 drb 300 frtos részvényből állott, olyképp egészítsék ki, hogy a részvénytőke 3500 drb 600 koronás uj részvény kibocsátásával 10.500.000 koronára emelkedik. Egyuttal a régi 300 frtról szőlő részvényeket uj, 600 koronára szőlő részvényekkel cseréltetnek be. A közgyűlés az összes javaslatokat egyhangul elfogadta és a szükséges további teendőkkel megbízta az igazgatóságot.

A Magyar Ipari karácsonyi száma. Az Országos Iparügyiület hivatalos lapja, a Magyar Ipar ebben az évben töltötte be huszonötödik évfolyamát. Ezt a jubiláris cztendejét igazán tartalmas karácsonyi számmal fejezte be a régi, előkelő ipari hetilap, amelyet negyedszázados fennállásának legnagyobb részén keresztül Gelléri Mór, az Iparügyiület igazgatója szerkeszt. A karácsonyi szám első cikkét Matkovits Sándor, az egyesület végrehajtóbizottságának elnöke írta. Egyesült erő és a magyar ipar címmel, buzdítja benne a magyar iparosított saját érdekeinek közös erővel, közös elhatározással, közös munkával való érvényesítésére. Hegyeshalmi Lajos miniszteri osztálytanácsos az Egyesült Államok ipari fejlődéséről írt cikket, amerikai tanulmányútján alapján. Gelléri Mór szintén Amerikáról írt, a st. louis vilákiállítás tanulmányait foglalva egybe. Önálló cikkeket írtak még a lapba Kulinyi Zsigmond, Szontagh Jenő, Soltész Adolf stb. Ezekon kívül egész sor kisebb cikk és egyéb közlemény, köztük egész sor eredeti, érdekes információt, (mint a kereskedelmi minisztériumban készülő új kivitelélmérikortól, Szerényi nagy iparokirattási munkájáról, a bakanesszállítás rendezéséről stb.) teszi a Magyar Ipar ünnepi számát változatossá és becsessé.

Az „Egyesült takaré- és hitelszövetkezet” tegnap tartotta V. rendes közgyűlését. Az igazgatóság jelentése szerint a kiemelt kölcsönök összege 319.663 K., a biztosítéki alap 12.946 K., a tartalékalap 5800 K., a tiszta nyereség 5513 K. A közgyűlés az igazgatóságnak köszönetnyilvánítást és eredményteljes működéséért és az igazgatóságba Schön Ármán hátráljatlanost és Dilt M. borsnagykereskedőt beválasztotta.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) Mint más években karácsony előtt, az idén is csökkent a vételkedés. Mindennek dacára a vöröshermag (bóhermag) ára emelkedett, mert különösen a belföldi rossz termés immár nyírlánvaló és mindinkább bizonyosabbá válik, hogy a közelgő időnyben a szükséglet rendkívül nagy lesz, mert esélyesebb minőségűt is a múlt hetinél magasabb árt ízetnek. Franciaország árköveteléséből egy centimet se enged, mert fél, hogy ha kivitelé túl nagy lesz, azon keletlen helyzetbe juthat, miszerint majd bevételre szorul, mi tekintve az őrségi bevittelt vámat, rendkívül hátrányos volna. A kereslet igen nagy, míg a kínálat úgy a spekuláció, mint a termelők részéről rendkívül csekély volt. Lucernmag. Az irány valamivel kedvezőbb, mi főleg annak tulajdonítható, hogy egy nagy budapesti cég az összes kínált árut megvette. A hét vége felé az irány megcsillárdult, mert a külföld is kezd érdeklődni magyar eredetű lucernmag iránt. Takarmány-repamagvak. A nagyobb uradalmak különösen impregnált repamagot vásároltak. Az árak — az eckendorfi kivéve — eseklen a tavalyiak. Fehérher. A termés úgy

minőségileg, mint mennyiségileg; jegyzése csökkent. Bikkönymag. A piac meglélenkült e héten, mert a vevők alkalmazkodnak az eladók árköveteléséhez. Fekete cukorérok. Két nagyobb tételt első kézből 12 korona 50 fillérré pr 50 kg. vásároltak. Baltacimmag. A héten sem kínált, sem kereslet nem volt. Főleg hámozott baltacimmag iránt érdeklődnek, mert kikéles több biztosítékot nyújt a gazdának, mint a hámozatlan mag. Fűmagvak. Amerikai eredetű árú irányá szilárdabb, főleg a réti csenkiszé. Jegyzések nyersárúért 50 kg-igint Budapestén: Vöröshermag 85—94 korona. Bikköny 10—11 K. Lucerna 40—50 kor. Baltacim 16—16 és fél.

Vásárcsarnok. (Vámos és Bruszt hatóságai közv. üzleti jelentése.) A mai hetivásár forgalma az elmúlt ünnepek hatása alatt kisebb hozatalk és gyenge érdeklődés mellett esedeben alakult. Az árak alakulásairól a következőkben számolunk be: Husfélék: Vidéki marhahús eleje 70—80 korona 100 kg. Lehuzott sertéshús 96—108, sertések szalonfalva 100—108 korona 100 kg. Szépen, tisztán kezelt szopos malacok kilója 140—160 fillér. Ölt borjúk borbén, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 90—110 fillérré voltak a forgalomban kilónként minőség szerint. Vadfélék: Szarvas 60—64, vaddisznó 60—90, őz 100—110 fillér kilója. Szárnasz szőrű nagy nyulak darabja 2.40—2.50, fácán párja 5—7 korona. Tejtörőmélék: I. r. szöv. teavaj 2.60—2.70, jó friss főváj 1.80—2, friss tehéntúró 24—28 fillér kilója. Vágott baromfiban kiegészítő az üzlet és ma I. r. szépen tisztán kezelt hizott ludak kilója 1.12—1.20, hizott pulykák kilója 1.10—1.30 fillérré jegyzett minőség szerint. Tojás: I. r. friss telt árú 90—94, meszes 78—80, apadt 80—84, piszkos 82—86 korona eredeti ládánként. Gyümölcsfélék: I. r. alma 32—34, II. r. 20—26 korona 100 kilogrammonként. I. r. körte 60—80, II. r. 40—50 korona 100 kilogrammonként. Dió 24—26 korona 100 kilogrammonként. Burgonya: Nagygyümös válogatott egyszemes rőzsa 8—8.50, sárga 8.50—9, fehér 4.60—5.20 korona 100 kilogrammonként. Egyszemes mákói faj vörshagyma 21—22 korona 100 kilogrammonként. Dilligymölcsöt vidékre a következő áron szállítunk: I. r. narancs 200-as 6.50, 300-as 8,—, 360-as 8 korona ládánként. Kosárnarancs 100 kilója 19 korona. I. r. citrom 300-as 6.50, 360-as citrom 7 korona ládánként.

Budapesti szarómarhavásár. Felhajtott 74 drb 600 borjú, közte 4 drb leölt borjú. Árjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 84—92 fillér, kivételesen 96 fillér, leölt borjúkért 92—96 fillér (levonás nélkül). Az irányzat esedeben volt, az árak változatlanok maradtak.

Sertésköznyvásár. A sertésköznyvásári szerződés és közvágóhíd intézőszög. Mai felhajtás 1200 drb sertés. Előző napi előadtan maradvány 82 drb sertés, 989 drb sült, 17 drb malacz, összesen 1342 drb sertés, 989 drb sült, 17 drb malacz. Eladottak 1000 darab sertés 532 darab sült, 11 darab malacz. Mai maradvány 342 drb sertés, 467 drb sült, 6 drb malacz. A vásár közepén, az árak változatlanok. Következő árak jegyzettétek: Zsírseret: Öreg I. rendű 350 kilogrammon feletl 88—94 fillér, fiatal 290—350 kilogrammon 86—92 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon feletl 90—96 fillér, fiatal közep 220—300 kilogrammon 86—92 fillér, fiatal könnyű 220 kilogrammon 76—88 fillér. Husseret könnyű 150—200 kilogrammon 81—92 fillér, belföldi sült 84 fillér, horvát sült 72—92 fillér. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élelőnyben értendők.

Bécsi sertésvásár. A mai sertésvásárra felhajtott: 6477 drb fiatal és 6582 darab magyar zsírseret. Árak: Elsőrendű 104—106 fillér, középfélek 98—102 fillér, könnyű sertés 90—96 fillér, fiatal sertés 72—92 fillér.

Bécsi vágómarhavásár. A st. marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtott 3552 drb szarvasmarha. Jegyzések kilogrammonként élelő nyulban: Magyar hizókér 54—74 fillér, I-ső minőségű 82 fillér, kivételés 83 fillér, galicziai hizókér 61—76 fillér, I-ső minőségű 84 fillér, német hizókér 62—82 fillér, I-ső minőségű 90 fillér, legelője 92 fill., szilányb. hizókér 50—56 fillér, bísa és tehén 56—77 kor., bivaly 40—50 kor., 100 kilogrammonként, a fogyzási áddal együtt.

Áru- és értéktőzsde.

— December 27. —

A budapesti gabonátőzsde.

A mai készáru-forgalom rendkívül gyenge volt és mindössze 2400 q kelt el változatlan, alig tartott árak mellett. A többi cikkben szintén gyenge üzlet volt, árak nem változtak.

Eladottak:

Buza: Hízavodéki: 100 q, 82 k, 10,65 K, 500 q, 81 k, 10,50 K, 100 q, 81 k, 10,45 K, 100 q, 81 k, 10,50 K, 100 q, 80 k, 10,45 K, 100 q, 80 k, 10,45 K, 100 q, 80 k, 10,40 K, 100 q, 80 k, 10,35 K, 100 q, 79 k, 10,30 K, 200 q, 79 k, 10,35 K, mind három hónapra. Pestgyevidéki: 100 q, 79,5 k, 10,30 K, 150 q, 79,5 k, 10,25 K, 50 q, 78 k, 10,25 K, 200 q, 79 k, 10,20 K, 100 q, 79 k, 10,25 K, 100 q, 79 k, 10,20 K, sárga, mind három hónapra. Zab: 200 q, 7,15 K, középszűzítés mellett. Az árak 50 legrknt korona érvényben értendők. A telelotti határidőszűzítésben barátságos volt a hazuglat.

TELEFON SZAMOK: Szerkesztőség 56-12. Igazgatóság 842. Kladóhivatal: 54-29. Flók-kladóhiv. 845. Nyomda 44-09

Kötötték: Buza április 10.16-10.14-10.15- kor. zár. 10.15-10.16 kor. Buza október 8.81-8.80- kor. zár. 8.82-8.83 kor. Buza október 8.82-8.83 Rozs április 7.92-7.91- kor. zár. 7.94-7.95 Tengeri májra 7.67-7.64- kor. zár. 7.64-7.65 Zab április 7.21-7.22-7.20- kor. zár. 7.20-7.21 koronán.

A délutáni határirányításban barátságos volt a hangulat.

Kötötték: Buza április 10.16-10.17 kor. Buza október 8.82-8.83 kor. zár. 8.82-8.83 kor. Rozs április 7.94-7.95 kor. zár. 7.94-7.95 kor. Uj tengeri 1905 májra 7.65-7.66-7.64- kor. zár. 7.64-7.65 kor. Tengeri szeptemberre 7.21-7.22 kor. zár. 7.21-7.22 kor. Zab április 7.21-7.22 kor. zár. 7.21-7.22 kor.

A készáruillet hivatalos árjegyzése.

Buza	MÉRÉS	50 kilogramm ára		MÉRÉS	50 kilogramm ára	
		1904	1903		1904	1903
Tiszavideki	16	10.10	10.15	10.15	10.35	
"	17	10.10	10.30	10.30	10.35	
"	18	10.10	10.20	10.20	10.45	
Fehérnagyi	16	10.10	10.10	10.10	10.25	
"	17	10.10	10.10	10.10	10.25	
"	18	10.05	10.15	10.15	10.25	
Pestföldi	16	10.10	10.10	10.10	10.20	
"	17	10.10	10.10	10.10	10.75	
"	18	10.05	10.10	10.10	10.85	
Bánsági	16	10.10	10.10	10.10	10.20	
"	17	9.90	10.10	10.10	10.20	
"	18	9.90	10.10	10.10	10.20	
Bácskai	16	10.10	10.10	10.10	10.20	
"	17	10.10	10.20	10.20	10.20	
"	18	10.15	10.20	10.20	10.20	
Székely	16	10.15	10.20	10.20	10.20	
"	17	10.15	10.20	10.20	10.20	
"	18	10.15	10.20	10.20	10.20	

Egyéb gabonafélék		50 kilogramm ára	
		1904	1903
Rozs	uj elsorendu	1.80	1.75
"	kozepminosegu	1.50	1.45
"	takarmanyaru, l. r.	1.40	1.40
Arpa	masodrendu	1.40	1.30
Koles	elsorendu	1.00	1.00
"	kozepminosegu	0.90	0.85
Zab	elsorendu	1.00	1.00
"	kozepminosegu	0.90	0.85
Tengeri	elsorendu	1.00	1.00
"	kozepminosegu	0.90	0.85
"	elsorendu	1.00	1.00
"	kozepminosegu	0.90	0.85
"	elsorendu	1.00	1.00
"	kozepminosegu	0.90	0.85
Repcse	elsorendu	1.00	1.00
"	kozepminosegu	0.90	0.85

A budapesti terménytözsde.

Különféle termények hivatalos jegyzései

Középru		1904		1903	
Diszónászir budapesti		61.50	65.-		
Szalonna városi légenzáriótól, 4 dróbo		52.50	63.-		
	8	55.-	65.50		
Határköre boszniai 1904. évi uszama min.		8.25	8.50		
	100	13.25	13.50		
	85	22.-	23.50		
Szilva szorbai 1904		6.25	6.50		
	100 darabos	18.25	10.75		
	85	20.50	21.-		
Szilva szorbai (1903.)		13.25	13.75		
szorbai (1903.)		11.25	11.75		
lucczera magyar		42.-	51.-		
lvoró aprózemű		54.-	60.-		
lvoró közszemű		64.-	68.-		
lvoró nagyszemű		68.-	78.-		

A budapesti értéktözsde.

A mai tözsde kezdetén az utolsó ellátással volt elfoglalva a spekuláció. Az alapirányzat szilárd volt mert az arbitrázs vételei buzdítottak hatoltak. Először voltak a Rimamurányi vasúti részvények, amelyekre a vaspálya helyzete volt kedvező hatással. A többi értékek nem nem volt lényeges árváltozás. A forgalom szűk körű volt között mozogott.

A helyi értékek piacán is csönd uralkodott. Adria tengerhajózási részvényekben átmenetileg kereslet nyílt, míg ellenben zárlat felé ismét gyöngyűt árfolyamuk.

Váltak és devizák irányzata változatlan. 20 frankos arany 19.05-19.11 kor. 20 márkás arany 23.51-23.59 kor. — Francia bankjegy 93.27.5-93.27.5 kor. Német birodalmi bankjegy 117.57.5-117.58.5 kor.

Az előtözsde irányzata tartott.

Előfordult kötekek: Osztrák hitelrészvény 676.75 678.- kor. Magyar hitelrészvény 650.- kor. Osztrák-magyar államvasút részv. 650.-651.- kor. Déli vasút — Jelzőbank részv. 530.50-531.- Leszámlított bankrészvény Rimamurányi vasúti részv. 516.25-518.50 Közúti vaspálya részv. Városi villamos vasúti részv. Koronajáradék Erzsébet szanatórium sorsjegy — Magyar villamosági r.-t. részv. — Salgótarjáni részv. Köszénbánya és téglagyár — Adria 431.50-440.- Kereskedelmi rt. — Magyar aszfalt — koronán.

A déli tözsde csöndes volt az üzlet.

Előfordult kötekek: augusztus végére: Magyar aranyjáradék — Magyar koronajáradék — Magyar hitelbank részvény 605.75-608.25 Jelzőbank részv. 530.50-531.50 Leszámlított bank részv. Rimamurányi vasúti részv. 514.25-518.50 Közúti vaspálya részv.

Városi vill. vasút — Osztrák hitelrészv. 677.60-677.75 Osztrák-magyar államvasút részvény 650.25 — Déli vasút — koronán.

A helyi értékek piacán Adria részvények kezdetben emelkedtek, később azonban ismét csökkentek árfolyamuk.

Forgalomban voltak: Hazai bank részvények 219, Adria 431-431.50, Köszénbánya és téglagyár részvények 494 koronán.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4-5 korona, 8 napra 9-11 korona, decz. végére 17-19 korona.

Az utótözsde irányzata változatlan.

Zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 677.50 — Magyar hitelrészvény 650.25 Osztrák-magyar államvasút részv. 650.25 Déli vasút részv. — Leszámlított bank részv. 465.- Jelzőbank részv. — Rimamurányi vasúti részv. 516.25 — Közúti vaspálya részv. 510.50 Városi villamos vasúti részv. 393. — Erzsébet szanatórium sorsjegyek — koronán.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.		Pénz		Áru	
a) Magyar államadósság.					
Aranyf. med. nov.-te	116.75	110.25	1870. 24. ny.-k. 200 K.-as	309.-	312.-
Koronajáradék	—	—	Magy. Jelzőbank	98.-	99.-
Koronaj. utim.	97.90	93.10	Helyi-ész. jelz.	—	—
Koronaj. 21-9%	58.50	59.20	Helyi. közt.	93.50	94.50
Vaskapu-köl.	82.-	85.-	Tízsz. nyer.-kötés. 200 K.	168.30	169.50
b) Osztrák államadósság.					
Koronaj. máj. nov.	92.75	100.25	Fazulj. feb.-koronaj.	100.-	100.50
c) Egyéb nyilvános kölcsönök.					
Budapesti éf. 1897. 4%	96.23	97.-	Temes-Begatársulat 4%	97.50	98.50

Bankok.		Pénz		Áru	
Angol-osztrák bank	291.-	293.-	M. jelz. hitelb. Ujgaz. nov.	—	—
Első magyar iparbank	248.-	252.-	M. keresk. r.-t. 573.	576.-	576.-
Fiumei hitelb.	137.-	140.-	M. jogszab. bank	405.-	436.-
Hazai bank	217.-	219.-	M. Kp. közp. bank	1070.-	1100.-
Hermes m. áll. váltóbt. r.-t.	300.-	320.-	Ost. hitelb.	—	—
Magyar hitelb.	—	—	Uj. nov. vag.	677.50	678.-
Ujgazas nov. köz.	505.25	505.75	Ost.-magy. b.	1640.-	1650.-
M. agr. és j. ár.	495.-	—	Pest m. kereskedelmi bank	2970.-	2972.-
Osztraj. r.-t. 1299-1976.					

Takarékpénztárak.		Pénz		Áru	
Belvárosi	228.-	229.-	Magy. áll. Kp. 640.-	645.-	—
Bpésh. III. ker.	300.-	220.-	Ora. közp. 17.50-	1745.-	—
Bpesti-keresztv.	212.-	220.-	Pest. hazai 19450.-	16360.-	—
Bpesti Kp. és orsz. zálogb.	458.-	450.-	Uj. Kp. 165.-	—	—
Egyes. bpesti	2500.-	2510.-	Uj. intern. 3275.-	8335.-	—

Biztosító-társaságok.		Pénz		Áru	
Bécsi biztosító	420.-	430.-	M. jég-és víz. bizt.	234.-	267.-
Bécsi élet-és türekezt.	720.-	740.-	Nem. palotás	240.-	250.-
Első magy. áll. Fonctör.	8175.-	8275.-	Fannoula víhel.	2050.-	2100.-
210.-	245.-				

Bányák és téglagyárak.		Pénz		Áru	
Északm. kősz. Felcsón. bányász. és kősz. Istv. 4. teg. gr. Kobany. szőlő. Magy. aszfalt.	252.-	255.-	M. áll. kősz. b. Salgótarján. Uj. kősz. és Uj. kősz. és mesztető	382.-	385.-
M. keramiai	179.-	185.-	Salgótarján	323.-	327.-
Uj. kősz. és Uj. kősz. és mesztető	102.-	105.-	Uj. kősz. és mesztető	318.-	320.-
140.-	145.-				
180.-	185.-				

Vasúti-és gőggyár-részvények.		Pénz		Áru	
Első m. gazd. gőggyár	150.-	166.-	Nimandson	213.-	225.-
Danubius	181.-	184.-	Rimamurányi	312.-	318.75
Ganz	313.-	3170.-	Uj. nov.-kor. Schick	342.-	350.-

Külföldi vállalatok részvényei.		Pénz		Áru	
All. wagg. kősz. Bpesti áll. vill. betűny. r.-t. Gyapj. gyár. Kesztyűgyár. Schick. r.-t. Spidinn-gyár. Fiume üzsh. Gschwindt-féle szeszgyár	619.-	620.-	"Hungaria" műtr. 280.-	285.-	—
621.-	622.-	Központi polg. sz. 308.-	312.-	—	—
625.-	625.-	M. orokorpar. 1850.-	1854.-	—	—
750.-	800.-	M. villamosg. 298.-	300.-	—	—
2390.-	2370.-	Nemzetk. vil. 600.-	610.-	—	—
475.-	495.-	Nemzetk. vag. 500.-	520.-	—	—
323.-	330.-	Rept.-szellő	—	—	—
2900.-	2900.-				
95.-	1030.-				

Malinok.		Pénz		Áru		
Concordia	175.-	185.-	Honger	798.-	810.-	
Első budapesti	1225.-	1240.-	Meln. és sták	375.-	385.-	
Erzsébet	480.-	485.-	Victoria	470.-	450.-	
Lajza	220.-	230.-				

Kötelekességi vállalatok részvényei.		Pénz		Áru	
Adria* tengh. Bpesti közm. vaspálya 50 Uj. nov. köz. Bpesti közm. v. elv. jez. Bpesti vill. vasút v. jez. 1903. Bpesti vill. vasút vasút	431.50	435.-	Uj. él. jez. Bpesti-Ujpesti rakop. vill. Uj. nov. ut. Uj. nov. ut. Uj. nov. ut. Uj. nov. ut. Uj. nov. ut.	115.-	120.-
570.50	571.50	180.-	182.-	—	—
310.-	320.-	80.-	85.-	—	—
325.-	330.-	330.-	335.-	—	—
—	—	650.-	650.50	—	—

Sorsjegyek.		Pénz		Áru	
Bazilika	90.-	97.-	Uj. o. felhív. Olasz vörök.	28.50	29.50
Uj. o. felhív. tiszvárosi	32.25	32.25	Uj. o. felhív. Olasz vörök.	44.-	44.-
Uj. o. felhív. "Jó-szív"	535.-	535.-	Uj. o. felhív. Olasz vörök.	47.-	47.-
Uj. o. felhív. M. vörök-ter.	9.90	10.80	Ost. vörök.	84.-	86.-
—	9.50	10.60	Ost. hitel.	482.-	492.-
—	27.50	29.50	Palfy	163.-	173.-

Fémek.		Pénz		Áru	
M. vagy osz. arany vert	11.25	11.43	Német bír. b. jez. (100 M.)	117.87	117.87
M. vagy osz. arany kör.	11.27	11.33	Francia bjez.	95.27	95.27
20 fr. arany	10.95	10.11	Olasz bjez.	93.10	93.20
20 mark. arany	23.51	23.39	Svéd bjez.	94.-	98.-
—	—	—	Rubi	204.-	203.-

A bécsi értéktözsde.

Két napi szünet után szilárd irányzatban indult meg az üzlet a német kereskedelmi szerződési tárgyalások kielégítő állására való tekintettel. Először voltak Alpezi bányá részvények, amelyek tartós vételők kezében jelenlegyeken emelkedtek. Vassorompóban Adria tengerhajózási részvényekben volt kereslet. Általában pedig csöndes volt az üzlet. Ellátási cselekedetek a bankoknál 4% százalékos, a külpiacban 4 1/2-4% százalékos volt a pénz ára.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 675.75-676.75 kor. Magyar hitelrészvény 608.50-604.50 kor. Angliabank 291.50- kor. Alpezi bányarészvény 498.50-500.- kor. Osz. k-magyar államvasút részv. 649.-649.75 kor. Rimamurányi vasúti részv. 518.50-518.80 kor. Májusi járadék 100.25 kor. Magyar aranyjáradék 118.75 kor. Magyar koronajáradék 97.95 kor. Osztrák koronajáradék 100.35 kor. Dohány részv. 331.50-331.50 kor. Török sorsjegy 131.25-131.50 Adria — Magy. áll. bányaköz. — koronán. Északmagy. közsz. — koronán.

A déli tözsde Alpezi és Prági vasúti részvényekben volt kereslet. A forgalom csekély volt.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 675.75- kor. Magyar hitelrészvény —304.- kor. Unonbank 356.- kor. Angliabank részv. 291.75- kor. Osztrák magyar államvasúti részv. 649.25- Déli vasút részv. 517.8 kor. Magyar koronajáradék 97.95 kor. Alpezi bányarészvény 498.50-500.- kor. Rimamurányi vasúti részv. 517.- kor. Török sorsjegy 131.50- kor. Májusi járadék 100.25 kor. Osztrák koronajáradék 100.35 Dohány részv. — koronán

A déli tözsde zárta csöndes. Egyes sorspórtékekben élénkbb kereslet volt. A magánkamattól 3 1/2 százalékos.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 675.75- koronán. Magyar hitelrészvény 604.- koronán. Angliabank 291.75 kor. Alpezi bányarészvény 500.25- kor. Osztrák-magyar államvasút részvény 492.25- kor. Déli vasút részvény 517.75- koronán. Rimamurányi vasúti részvény 517.- koronán. Májusi járadék 100.25 koronán. Magyar aranyjáradék 118.65 koronán. Magyar koronajáradék 97.95- kor. Osztrák koronajáradék 100.35 kor. Dohány részv. — koronán. Török sorsjegy 131.50 koronán.

KIADÓTULAJDONOS: A MAGYAR HIRLAPKIADÓ RESZVÉNYTÁRSASÁG.

Napirend, 1904. december 28.

Naplár. Szerda, december 28. Róm. kath. Ap. ró. szentek. prot.: p. a. görög-ország (decz. 15.) Feltárás p. k., zsidó: Tebeth. Nap kel: 7 óra 23 p. nyugozik: 3 óra 57 p., hold kel: 10 óra 59 p. este, nyugozik: 11 óra 6 p. — **A Népszózat** a déli tözsde előtt 10 órakor. — **A Petőfi Társas**

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1904. december 28. án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Utazás az özvégység felé

Vígjáték 3 felv. írt: Sacchi F.

Személyek:
 Ellen P. Márkus
 Bogdán Cs. Alszóhy
 Deák Nádya
 Tashády Kálmán
 Lugosi Gál
 Evike Várady
 Sáros Mihályi
 Sziklai Rózsabegyi
 Elza Borona
 Schrafl Helvay
 Binder Póthos
 Weisz György né
 Hattyay Gárdonyi
 Árbocu T. Vízvári

Kezdeté fél 8 órakor

Heti műsor:

Csüdrőlőn: Wallenstein tábera.
 A két Pieloni
 Pénteken: Vajz tiszta halála.
 Szombat: Karacsanyi álom
 Vasárnap: u. i. Aranyember.
 Este: A kor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Nincs előadás.

Heti műsor:

Csüdrőlőn: A kecskenászter.
 A csarvagy és a királyfiány
 She.
 Pénteken: A lomtomegal pósta-
 kocsi Művészterfalg.
 Szombat: János és Juliska.
 A babafüher.

NÉPSZÍNHÁZ.

Küry Klára és Z. Bárdi Gabi

vendéglelőttel

A rátörtés királykisasszony.

Muséját 3 képen. Írt: Hoger

Draehmann Magyar színi avat-

mazia: Heti: Jeno, Zenedét

szor: fte: Jahabí Viktor.

Személyek:

A király Urvári
 A király kisassz. Küry m. v.
 Es-ak hercege Z. Bárdi m. v.
 Csipcsop Matyi Kovacs M.
 Főszereplőm. Jozsi K.
 Kapitány Lubinski
 Dolos Rasko
 1-60) Bezenai
 2-10) udvarhölgy Szécsi
 3-10) Hóid
 4-10) Kaposi
 1-60) kérés Zombori
 2-10) Pinfer
 3-10) Delli
 2-10) lovag Ruzsnyák
 Kulcsárné Izsó
 Főszereplő Kisa
 Szégyencse Doktor

Kezdeté 7 órakor.

Heti műsor:

Egész héten: Aratórda király-
 kisasszony.
 Vasárnap d. u. A lössi fehé-
 ruzsny.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

A nársi asszony.

Kezdeté fél 8 órakor

VIGSZÍNHÁZ.

Színészek.

Jelenet a a leve szomb. 8 fel-

vonásban írt: Vajza László.

Rendező: Szilágyi Vilmos.

Személyek:
 A színbizottság elnöke Fenyvesi
 Az igazgató Vendrey
 Az igazgató Rónaszéki
 A rendező Tapolczi
 A primadonna Gazsi
 Az énekesné Sz. Varsány
 A dramai bős Góth
 A komikus Balassa
 A telerm-dináz Szerényi
 A bonviván Tanay
 A tenorista Győző
 A dramai szende Negrády
 A komika Nikó

Kezdeté fél 8 órakor

Heti műsor:

Egész héten: Színészek. Vasár-

nap d. u. Diakot

VARSZÍNHÁZ.

Mignon.

Regényes opera 3 felv. Zenedé,

szor: Thomas A. Sötöreg

Goth »Moister Vilmos tanuló

éves című regénye után írták:

Caré és Barbier, Ford Ormay F.

Személyek:

Moister Vilmos Labor
 Lothario Semere
 Laserna Mihályi
 Furdik Pálffy
 Jarno Hegedűs
 Mignon Ambrus

Kezdeté fél 8 órakor

Heti műsor:

Egész héten: A szarvér.
 Vasárnap d. u. Fecs-énekek.
 Vasárnap este: Huszárvér.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

János vitéz.

Dallások 3 felvonásban. Felső

oldali előzeteséről írt: Bakonyi

Károly. Zenedé: Helai Jeno ver-

se: szor: Kucshó Pongrácz dr.

Személyek:

Kukoricza János Fedák
 Huska Babafalvy
 A gonosz mestoha Csatai
 Szécsenmester Vocsay
 Bago Ferenczy
 A francia király Németh
 A királykisasszony Bárdi

Heti műsor:

Egész héten: János vitéz.

Vasárnap d. u.: Én, Te, Ó.

Magyarnak Pecs! Németnek Becs!
 10 évi jótállással!
 A legjobb és legmegbízhatóbb járás órák egyedül
SCHÖNWALD IMRE
 órásmester és ékszerész PÉCS Király-(Pó)-utca

Finom „Kurucz” ébresztő óra ára . . . kor. 2:80
 „Kínizai Pál” kítőnő nikkal ébresztő óra, nagyon
 erős és kellemes csengéssel kor. 5:60

CIMBALMOK 5 évi egészség mellett leg-
 jobban és legolcsóbban,
REMÉNYI MIHÁLY
 máhangszerlepen Budapest, Király-utca 44/56.
 szerethető be. iskolák és templomok
Harmoniumok részére
 a legutányosabb árakon.
 Nagy raktár az összes hang-
 szerek és húrokban. —
 Régi hangszerek vétele, eladása —
 és becsorlése.
 Teljes zenekarok felszerelésének kitű-
 ségére, ugyanígy képes árjegyzék
 ingyen és bérmentve.
 Kívétel nagyban és kicsinyben.

ULLMANN JÓZ EF — arany —
 és ékszerműves
 Budapest. IV., Károly-utca 3.
 Használt orvostud. eszközök és ékszerek ugy
 mint hagyatékok vásárlatának és kedvező árak
 mellett beszereltek. Mindennemű ékszerünknek
 és gyémántfoglalatoknak saját műhelyben készítik.
 Vidéki megrendelések pontosan eszközöltek.

FÉRFI és NŐI
 nemi betegségek,
 férőgyengőség (impotencia) alapos gyógykezelésére leg-
 jobban ajánljuk
Dr. KAJDACSY
 v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
 Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.
 Budapest, IV., Kigyó-u. 5. (Kloillá-pal. I. em.)
 Levél útján is biztos gyógyítok.

Szenved Ön
 —————
viszketegségben?
 vagy ömörös bántalmakban? Vagy viszkető exorciában?
 Ezen márcs, mindennemű viszketegséggel parosult órbárok
 ellen ma már az egyedül általános kipróbált szer:
Erényi-Ichthyol-Salicyl.
 Ha zsinható: az arcon, keveken, lábakon, végül és
 különösen a háton viszkető fájdalommal, melyek
 sordos vagy melegeg által lépődnek, feldorzosódnak és
 kibővödnek. Egyedül szer: kipánás, bőnfáras, bőrpere-
 dezés, ótvár és fagyó viszketeg ellen. — Teljesen aral-
 matlan, erősenlág rendelt, erősen szárító, deszinficáló, feli-
 dalomcsillapító — Ár: 3 korona. (Használa i utasítási mel-
 letkeve) Postán széküldi utánvetel mellett a készítő:
Erényi Béla — „Dana-gyógyszerár” —
 Budapest, Károly-kerút 5 n.

Pénzkeölcsönt
 kévett lezgyo sabban mindenkinek, aki hitelképes heti, havi, vagy
 évi fizetésekre. Haz- és föhírtokra I. II. III. helyen: postakapira
 vagy váltóra, kezeslet és kezes nélkül. **SPITZER JOZSEF** ke-
 rekedt limit- és bankkecsésn irófiaja Bpest, Damjanich u. 32

Biztos gyógyulást keresőknek
 kik harmlly
nemi betegségben szenvednek
 mint hgyes és hólyagbajok, hgyesószékletok, vizelet-
 szarok, éjjeli magömlések, sehek és bujakoros bántalmak,
 (syphilis) az önfertőzés utóhatásait fellépő legbajok,
 korai fertőző hólyaggyulladás, bármily bántalmak, szé-
 nméni hólyagfáras, mely baktériás, gyzos és gye-
 keres gyógyítására, szigorúan tudományos és
 lelkiismeretes gyogymódjával fogva legjobban
 járjuk
Dr. Garai Antal
 v. cs. és kir. főorvos országos hírló és legregibb 30
 éve feunál rendelt-íntézet
 Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,
 Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Múlt hgyes és
 hólyagbajok vizsgálata villamos hgyesószékletű segélyvel
 Vidékiak levelekre kimerítő választ és szakszertő tanácsot
 nyernek, gyogyszerekről gondoskodva laer. Titoktartás
 biztosítva.
 Nőknek külön váróterem.

FŐVÁROSI ORFEUM
 VI., Nagymező-utca 17.
WALDMANN IMRE igazgató
 Ma és minden este:
A remek decembéri műsor.
 Mé csak rövid ideig
TORTAJÁDA
 a világ leghíresebb spanyol táncosnője.
THE GREAT ROLAND FRANCILINS.
 „VÉNUS A PÓL ÓN”
 TÁRKA SZINPAD: — UJDONSÁG!
„A NYARALÓK”,
 valamint a többi attrakció.
 Az előadás pont 8 órakor kezdődik.

A postaosztály
 Húlelünkben kívánunk egy mintakabát beku-
 dósé után szétküldi pontosan testhezáló,
 dívatos kez vagy mérték után rendelt ruha-
 s-ak legolcsóbb árakkal megvásárolni. Kíván-
 natra küldünk posztómentát és mértékutáni
 tást ingyen és bérmentve. Nem megfelelő
 akaddlytalanul kleszereltek, esetleg a pénz
 visszafizetjük.
 Rothberg Jákab, cs. és kir. udvari szál-
 lító Budapest, Váci-utca 6. szám.

TITKOS
 botgások ellen legjobb
 szer
„TRIAS”
 2-3 napi befecskendezéssel
 a folyót utóaj és fájdalom
 nélkül felelősség mellett
 megcsinálható. A legregibb és
 legbiztonságosabb hólyagban
 szenvedők is biztos gyog-
 yulást remélhetnek. Far-
 salmas kor 3:72, nek-
 nek 3 kor. 34 fill. beku-
 dósé után bérmentve küldik.
 Fecskendő: külön 1 korona.
 Haktör: Török József
 gyogyszertára, Budapest,
 Előirány-utca 12. cs. leg-
 több vidéki gyógyszerár-
 s-akban. — Titoktartás
 mellett küldi Papp gyog-
 szertár Tiszszentimre
 Főutca 22.

MAGYARON ELŐ, LEGNAGYOB és LEGNŐV HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.
 Alapított
 1847.
Brausweller János
 Szegeden. Cs. és kir. királylagosan
 szal. óhrönmester- és műmá. főtitkára
 a remoultot ingóráknak
 stb. stb.
ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE
 Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltek.

Mi hō hōly és törő használja a „FEOLN”-t.
 Kérdesze csak hatorvosát, hogy a „Feolin” nem a legjobb
 csmetikai szere a bőrnek, hajnak és fogaknak? A leg-
 istatlanabb arcz és a legcsunyabb k zok el-kele úde
 leomlásot és alakot a arczok a „Feolin” használa áti.
 A „Feolin” a 42 legmésőbb és legregibb növényből előállított
 angol szappan. Jótallunk tovább, hogy az arcz redő és ráncok,
 borotvál (mészer) és ar mörsenek (wimmer), vörös or stb a
 „Feolin” használa által gromatlanul eltűnek. A „Feolin” a leg-
 jobban hajszáló, hajszók és hajszórtószerek, megakadályozza a
 széküldést, a meghopaszódást és a legmésőbb megőr.
 „Feolin” egyben a legtermészetesebb és legjobb fogtisztosító.
 Aki a „Feolin”-t általában szappan helyett használja, hatal és szép
 marad. Kötésnek megakad a pénz azonnali visszaadására.
 A „Feolin” használa nem elég i k. Egy drb ára 1 kor., 3 drb
 2:0 kor., 6 drb 4 kor., 12 drb 7 kor., egy drb utáni portó
 20 fill. 3 drbon felül 60 fillér. Utánvetel 60 fillérrel több.
 Megrendelők: Felth M. órártárban Pécs, VI. Mariahilf-terasz 45
 Rápható továbbá minden órártárban, parfümkeresked. ben és
 gyógyszerárban.
 Használat előtt. Használat után.

PALLAS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZV.-TÁRS.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

A magyar irodalom egy örvendetes eseményét jelentjük:

KABOS EDE

összegyűjtött munkáinak közrebocsátását.

Öröm ez a Kabos Ede bámulatosan hü, lelkes közönségének, a magyar értelmiség színe-javának. Együtt és egyforma díszes kiadásban jut most hozzá kedvencz írójának összes műveihez; azokhoz is, amelyek már egyáltalában nem voltak megszerezhetők. De örvendetes és bár igény nélkül való, vonatkozásaiban jelentős időjelzője ez az összkiadás kulturális színvonalunk emelkedésének is. Részesé és egyik kifejezője annak a hatalmas evolúciónak, mely a magyar olvasó ízlésében és ítéletében az utolsó két évtized alatt végbe ment.

Kabos Ede fajbéli író, ki művészetét önczának tekintve, fölényesen kitér az útszéllí hatások elől. Hogy ez a büszke talentum, ki divatokkal és a közönség gyengéivel egy pillanatra sem transigált, a közönségnek osztatlan szeretetétbe, a népszerűségnek oly meglepő fokára jutott el, a minővel műveit a magyar olvasók zöme évek óta lelkesedve fogadja: nem utolsó fokmérője ez nálunk a nyugati levegő s az előkelő ízlés terjedésének.

Hervadhatatlan dicsősége ez persze a Kabos Ede írói kvalitásainak is. De ezekről nem beszélünk.

Mert előfizetési felhívásunkat csak azokhoz intézzük, kik a Kabos Ede nagy művészetének már lelki gyönyörűségeket és felemelkedéseket köszönnek. Felhívásunk a magyar intelligencia javához szól.

A gyűjteményes kiadás révén azonban Kabos Ede tisztelőinek is meglepetésben lesz részük. Ami Kabos Ede egyes műveiben megragadja az olvasót, munkáinak együttes sorozatából még frappánsabb gazdagságban és változatokban domborodik ki: az ő átfogó nagy művészete és pazar skálája, mely átölel mindent, a mosolygó derűtől a néma megindulásig, a gyöngéd suttogástól a legszilajabb viharokig . . .

A gyűjtemény hat kötetben magába foglalja Kabos Ede összes eddigi munkáit (színműveinek híján).

A kötetek tartalma a következő:

I. kötet: A verebek. ☺ ☺ ☺ ☺ ☺	IV. Kötet: A koldusok. ☺ ☺ ☺ ☺ ☺
II. „ A szobor özvegye. ☺ ☺ ☺	V. „ Fehér éjszakák. ☺ ☺ ☺
III. „ Két halott regénye. ☺ ☺	VI. „ Történetek az éjszakából.

A gyűjtemény két sorozatban, kötetenként körülbelül 20 ívvel, Márkus Géza művészi czimlapjával, angol vászon díszkötésben jelen meg. Az I—III. kötetből álló első sorozat körülbelül 1905. évi május hóban, a IV—VI. köteteket magába foglaló második sorozat pedig körülbelül 1905. évi november hóban,

PALLAS

IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KÖNYVKIADÓHIVATALA

BUDAPEST, V. KERÜLET, HONVÉD-UTCZA 10. SZÁM.

Előfizetési feltételek.

A 6 kötetből álló gyűjteményes munka ára 36 korona, amely ☺ ☺ ☺ havi 3 koronás részletekben is törleszthető. ☺ ☺ ☺

A részletek a három kötetből álló első sorozat átvétele után minden hó 1-én a PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság pénztárándi, Budapesten fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetében a második sorozat a részletek pótlásáig visszatartatik. A lejárt és be nem fizetett részleteket a társaságnak jogában áll a portékáltság hozzászámítása mellett postai megbízással beszélni. Ha a részletek be nem tartatnak, az egész mű vételára esedékessé válik.

A fenti előfizetési feltételeket elfogadom, külön kikötést nem teszek és ezek alapján megrendelem a fent megnevezett gyűjteményes munkát 36 korona vételárért, mely 3 koronás havi részletekben fizetendő a PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság pénztárándi, Budapest, V. kerület, Honvéd-utca 10. szám.

Lakhely és kelet:

Sajátkezű aláírás:

Állás:

Az illetéki díjgyezék 30. tétele értelmében bélyegmentes.

(3. N.)

